Verslag van de vergadering van de Algemene Raadscommissie
D.d.: **16 november 2023**
Zaaknummer: 2224219
Voorzitter: Mevrouw L. ten Dolle
Locatie: Raadhuis

Raads- en commissieleden:
De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**
De heer **Stammers (Voor Winterswijk)**
Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**
Mevrouw **Van der Gaag (Voor Winterswijk)**
Mevrouw **Prinsen (CDA)**
Mevrouw **Van der Vinne (CDA)**
De heer **Vuijk (CDA)**
De heer **Van der Zwet (CDA)**
De heer **Bollen (Morgen)**
De heer **Ten Dolle (Morgen)**
De heer **Nijenhuis (Morgen)**
De heer **Van Eck (PvdA)**
De heer **Kortschot (PvdA)**
De heer **Lammers (PvdA)**
De heer **Ten Pas (PvdA)**
Mevrouw **Ten Dolle (D66)**
De heer **Deunk (D66)**
De heer **Kolkman (D66)**
Mevrouw **Schut (D66)**
De heer **Meinen (Winterswijks Belang)**
Mevrouw **Oonk (Winterswijks Belang)**
De heer **Pleiter (Winterswijks Belang)**
De heer **Nijman (VVD)**
De heer **Sonderen (VVD)**

Agenda
1. Opening en mededelingen
2. Vaststelling agenda
3. Inventarisatie spreekrecht publiek
4. Vaststellen verslag vergadering d.d. 5 oktober 2017
5. Afsprakenlijst vergadering d.d. 5 oktober 2017
9. Vaststelling bestemmingsplan Geessinkweg 3
12. Randvoorwaarden bij locatiekeuze nieuw bedrijventerrein
6. Water- en Rioleringsprogramma 2024-2028
7. 2e bestuursrapportage 2023 Fijnder Werkleerbedrijf Oost Achterhoek
8. Wijziging gemeenschappelijke regeling Fijnder
10. Vaststelling bestemmingsplan Gosselinkweg
11. Algemene subsidieverordening 2023
13. Onttrekking aan openbaarheid deel Hanenkampweg
14. Wijziging ‘Samenwerkingsovereenkomst 2024 instelling en instandhouding van gemeentelijke Rekenkamer’
15. Wijziging Verordening Gemeentelijke Rekenkamer Aalten, Oost Gelre en Winterswijk
16. Benoeming de heer De Boer als lid van de Rekenkamer AOGW
17. Rondvraag
18. Sluiting

Transcript:

1. **Opening en mededelingen**

De **voorzitter**: Goedenavond allemaal. Ik zie dat ik de autoriteit nog niet heb van de oorspronkelijke voorzitter, de heer Elferdink. Die is vanavond verhinderd. Niet het vertrouwde gezicht, maar de plaatsvervangend voorzitter vanavond. En dat zal ik zijn. Verder wil ik hiermee de opening ook afronden en gaan we naar de mededelingen. Er is een mededeling vanuit het college. Als ik goed begrijp van de heer Visser. En ik wil u graag het woord geven.

Wethouder **Visser**: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een mededeling over netcongestie. Vorige week donderdag zijn wij in regioverband bijgesproken door Liander en TenneT. En die hebben de boodschap gebracht dat in de Achterhoek niet iedereen die dat wil kan rekenen op een nieuwe aansluiting of een aanpassing van de aansluiting. Deze boodschap roept de nodige zorgen bij het college op. En daarom vonden we het belangrijk om dat vanavond ook met u te delen. Want wat houdt het in, die problemen op het net? Dat betekent dat op het moment dat een bedrijf een nieuwe aansluiting wil of bijvoorbeeld een verzwaring van een aansluiting, dat het niet vanzelfsprekend is dat hij dat krijgt. Hij komt dan op een wachtlijst. En het is maar de vraag wanneer die wachtlijst ingevuld is. Daar wordt al gesproken over 2029. Daarnaast gaat het ook hoogstwaarschijnlijk de woningbouw raken. Wat ik al aangaf, het was een boodschap in regioverband. We zijn natuurlijk vooral nieuwsgierig in hoeverre dat Winterswijk raakt. De afspraak die we nu hebben gemaakt met Liander, is dat binnen Winterswijk een ambtelijke adviesgroep aan het werk gaat om te kijken wat onze behoefte is de komende jaren. Behoefte op het gebied van bijvoorbeeld het bedrijventerrein, van nieuwe vestiging van bedrijven, verzwaring van bedrijven, maar ook van woningbouw. Die behoefte gaan wij delen met Liander. En Liander heeft toegezegd dat ze in het eerste kwartaal van volgend jaar daar een reactie op geven. Dat is ook het moment dat wij concreet gaan krijgen van, in hoeverre dat onze ambities van Winterswijk belemmerd gaan worden door die netcongestie. We maken ons er grote zorg over, maar wat het concreet gaat betekenen voor bijvoorbeeld De Vlijt of de Spoorzone, dat weten we nog niet. Volgend jaar hopen we u daar meer over te kunnen vertellen. En ondertussen blijven we in nauw contact met Liander en TenneT.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dat waren de mededelingen. Ik kijk even of er een verdiepende vraag is. U heeft natuurlijk ook al uw raadsinstrumenten om nog verder vragen te stellen. Maar als u nu nog een direct verdiepende vraag erop stelt. Kijk ik even rond. De heer Deunk van D66.

De heer **Deunk (D66)**: Dank u wel, voorzitter. Voor de wethouder, we zitten natuurlijk ook met de uitvoering van de RES en de keuzes die daar worden gemaakt in de lokale energieopwekking. In hoeverre beïnvloeden die keuzes die binnen een RES gemaakt worden voor welke vormen van energieopwekking en energieopslag we kiezen ook de beschikbaarheid van de hoeveelheid stroom hier in de regio?

De **voorzitter**: Ik kan me voorstellen dat het misschien schriftelijk afgedaan kan worden, of dat het misschien te technisch is. Maar ik kijk even naar de wethouder.

Wethouder **Visser**: Ik denk dat het mij lukt om dit uit te leggen. Dank u wel. Terechte vraag. Dat ben ik vergeten te zeggen, maar het raakt direct ook onze duurzaamheidsambities. Want een huishouden die bijvoorbeeld van het gas afgaat en een warmtepomp neemt, dat is een directe concurrent met een nieuwbouwwoning. Liander heeft ook aangegeven dat ze kijken naar 9.000 woningen, Achterhoek breed en 1.000 woningen die van het gas afgaan. Die 1.000 woningen is natuurlijk veel te laag om onze duurzaamheidsambities in te kunnen vullen. Ook daar heeft het impact.

De **voorzitter**: Nog een verdiepende vraag, mijnheer Deunk?

De heer **Deunk (D66)**: Of in ieder geval dit gaat specifiek over... Sorry. Voorzitter, dank u wel. Dit gaat specifiek dan over huishoudens. In hoeverre is ook industrie... Bijvoorbeeld, we hebben vandaag ook een paar insprekers over windmolens. In Duitsland worden er hele grote windmolens gebouwd. In de Achterhoek, in Gelderland zie je nu een tendens dat juist veel mensen erop sturen die we juist geen windmolens meer hebben. Maar heeft een keuze om bijvoorbeeld voor alleen zon te gaan, waar

wij op de moment in Winterswijk op aansturen, ook invloed op die congestie? Dat wij dan meer of minder energie beschikbaar hebben op Winterswijk of maakt dat niet uit?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Visser**: Nou wordt het wel technisch. Ik weet dat in Winterswijk dat op een eigen aansluiting zit. Maar misschien is het goed om u daarover te informeren, want daar hebben we heel veel informatie over beschikbaar.

De heer **Deunk (D66)**: Dat is helemaal goed. Als u dat wilt meenemen in het voorjaar, dan horen we dat graag.

De **voorzitter**: Ik kijk nog even rond of er vanuit de commissie nog directe vragen zijn. De heer Sonderen van de VVD.

De heer **Sonderen (VVD)**: Dank u wel, voorzitter. Een groot deel van de oplossing voor dit probleem ligt uiteraard bij TenneT en Liander. Maar hebben wij als gemeente zelf ook instrumenten om bij te kunnen dragen aan een oplossing?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Visser**: Dank u wel, voorzitter. De enige echte oplossing is het verzwaren van het netwerk. Dat betekent bouwen van nieuwe netwerken. Dat kost tijd, want dan heb je te maken met vergunningsprocedures, heb je te maken met materiaal, heb je te maken met mensen. De inschatting is dat het zeker tot ’29, 2030 duurt voordat dat opgelost is. Daarnaast zijn er ook wel andere oplossingen. Denk bijvoorbeeld aan Smart Energy Hubs. Daar hebben we op dit moment een pilot van lopen op het industrieterrein. Dat zijn wel oplossingen. Maar of dat soort oplossingen het hele probleem oplossen, dat betwijfelen we. Maar natuurlijk gaan we creatief aan de slag om met dat soort oplossingen wel te kijken of we de nood kunnen ledigen.

De **voorzitter**: Mijn laatste ronde. Ik zie dat er geen verdiepende vragen meer zijn. Dank u wel voor de mededelingen. Kijk ik verder rond of we nog fracties zijn die een mededeling willen doen vooraf. Nee.

2. **Vaststelling agenda**

De **voorzitter**: Dan kunnen we overgaan naar het volgende agendapunt. Dat is het vaststellen van de agenda. Het voorstel is om agendapunt 9, vaststelling bestemmingsplan Geessinkweg 3 en agendapunt 12, randvoorwaarden locatiekeuze nieuwe bedrijventerrein naar voren te halen in verband met ook de insprekers die zich hebben gemeld op deze onderwerpen. En dan kijk ik even rond of iedereen daarmee kan instemmen. Ik zie geen bezwaren. Dan kunnen we op die manier de agenda vaststellen.

3. **Inventarisatie spreekrecht publiek**

De **voorzitter**: Dan gaan we door naar de inventarisatie van het spreekrecht inwoners of publiek. Er hebben zich zes insprekers gemeld. Elke inspreker heeft te horen gekregen dat hij vijf minuten per inspraak heeft. En na viereneenhalve minuut zal ik u een seintje geven dat u richting een afronding moet komen. We beginnen bij de inspreker mevrouw Boessenkool over het vaststellen van het bestemmingsplan Geessinkweg.

Mevrouw **Boessenkool**: Dank u wel. Goedemiddag, goedenavond. Ik heb een hele korte inspraak. Dat is misschien wel heel fijn. Geachte leden van de raad, na de raadsvergadering van april van dit jaar, u misschien ook nog wel een beetje bekend in het geheugen, stonden we voor een grote uitdaging van Aarde-Werk de Stegge om ons duurzaamheidcentrum te kunnen laten voortbestaan.

Het nieuwe plan moest immers gaan passen binnen de kaders van de in de raad aangenomen CDA motie. Het heeft heel veel inspanning en ook heel veel emoties gevraagd. Maar uiteindelijk hebben we het oorspronkelijke plan kunnen aanpassen in deze gewenste richting, die nu voor u ligt. Om nog eventjes de puntjes te volgen die we al hebben afgewerkt. De stro yurt is inmiddels al voor een groot deel afgebroken. Het tiny house gaat verkocht worden. Die beide huisjes zijn straks van ons erf verdwenen en wordt van het terrein ook het tiny house verwijderd, als de grond goed genoeg bevroren is om het transport te doen. Daar moeten we nog even op wachten. Onze vrijwilligers kunnen, nu de functie van de schoppe gaat veranderen naar een bedrijfswoning in het nieuwe plan, beiden in de schoppe verblijven, zodat het ecologisch beheer en de verrijking van de natuurwaarden op ons terrein kunnen worden voortgezet. In de hooiberg kunnen we in dit nieuwe plan onze educatieve activiteiten toch nog voortzetten, zij het op kleinere schaal. En verder hebben we, om u te informeren, ook de afgelopen week een gesprek gehad met onze buren om hen op de hoogte te brengen van dit voorliggende plan en hun vragen eventueel te beantwoorden. We hebben een prettig gesprek gehad in goede verstandhouding. We denken daarom dat dit plan een goed plan is, omdat de toekomst van ons duurzaamheidscentrum hiermee ook voor de lange termijn is verzekerd. Daarom wil ik u vragen het plan in deze vorm vast te stellen, zodat we aan die toekomst kunnen gaan bouwen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk even rond of er nog vragen zijn vanuit de commissie. Mevrouw Prinsen van het CDA.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. Fijn dat het uiteindelijk toch gelukt is om een plan te maken met alle restricties die er uiteindelijk toch opgekomen zijn. Ik heb nog wel even een vraag. Want u zegt, de schoppe wordt dan nu de plek voor de huisvesting van de vrijwilligers. Maar is de bedoeling nog steeds dat dat er meer dan één blijven? Dat waren er in april twee, maar het is de bedoeling dat het er altijd twee blijven?

Mevrouw **Boessenkool**: Ja. Want alleen in de boerderij zou nog iemand erbij kunnen wonen, maar dat vind ik zelf niet altijd een goed plan. Voor de korte termijn zou het kunnen, maar niet voor een langere periode. Er blijven gewoon twee vrijwilligers. En die kunnen ieder in hun eigen kamer bivakkeren in de schoppe.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Helder. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik kijk nog een keer rond. Dan zijn volgens mij alle vragen behandeld. Dank u wel. Dan gaan we naar de volgende inspreker. Dat is de heer Stemerdink. Sorry. Excuus. De heer Van Ast, namens de Owin. En ik begreep dat u ook een presentatie daarbij had. Die wordt, als het goed is, aangezet op het scherm. En u zou inspreken over de randvoorwaarden locatiekeuze nieuw bedrijventerrein.

De heer **Van Ast**: Dank u wel, voorzitter. Goedenavond. Ik wacht heel even op de presentatie.

De **voorzitter**: Geduld is een schone zaak.

De heer **Van Ast**: Mijn naam is Jurgen van Ast, bestuurslid bij Owin. Ook eigenaar van Settle. U zult wel denken van, er is een onderwerp, een nieuwe industrieterrein op het programma en dan komt er weer iemand van Owin. Maar wij vinden het een heel belangrijk onderwerp. Vandaar dat we graag gebruikmaken van deze mogelijkheid tot inspreken. Mag ik de volgende. We hebben altijd gezegd, er moet voldoende industrieterrein op de plank liggen. Dat is belangrijk voor de bedrijven, maar zeker ook voor Winterswijk zelf. De volgende. Er is nu inderdaad een plan van aanpak om tot de locatiekeuze te komen. De randvoorwaarden zijn opgesteld. Het proces is duidelijk. Is in ieder geval heel anders dan de vorige keer toen er een locatiekeuze gemaakt werd. Er is inspraak, betrokkenheid. Het ziet er in ieder geval zorgvuldig uit. In ieder geval compliment aan iedereen die daaraan heeft meegewerkt. De uitgangspunten zijn inderdaad, industriegrond moet altijd op de plank liggen. Daarbij is het belangrijk dat het een goede bereikbaarheid heeft, dat het betaalbaar is. Bij voorkeur aansluitend op het bestaande industrieterrein. Van andere punten hebben we wat minder

kennis van zaken. Het ziet er in ieder geval uit dat het logische voorwaarden zijn. Ik moet er wel bij opmerken natuurlijk, het zijn nogal een aantal punten. Er moet natuurlijk nog wel wat overblijven om industrieterrein te ontwikkelen daar. Het is in ieder geval belangrijk dat de lokale economie een evenwichtig geheel is. En daarbij is de industrie een belangrijke stuwende sector. Belangrijk voor het op peil houden van het aantal inwoners, maar ook de samenstelling daarvan. Met name dat we ook de jeugd hier weten vast te houden. En daarmee is het ook van belang voor andere sectoren, zoals de zorg, de detailhandel, onderwijs en het voorzieningenniveau. Wij zien het eigenlijk een beetje als het spelletje van de mikado, zoals de afbeelding aangeeft, dat de industrie een pin is die echt in het midden onderop zit. Als je die eruit trekt, dan weet je eigenlijk niet wat er gebeurt. De situatie op dit moment. De leegstand is enorm laag. Er is heel weinig mogelijkheid tot schuiven. Dat het ene bedrijf naar het andere bedrijfsgebouw kan gaan. Mag ik de volgende. En dat is ook belangrijk voor de verduurzaming. Dat is een argument dat niet zo vaak tevoorschijn nog is gekomen, maar door minder doorstroming heb je dat minder bedrijven verduurzaamd worden. Net zoals in de woningbouw als je een nieuwe woning koopt. Vijf jaar geleden was het, moet er een nieuwe badkamer en een nieuwe keuken. Nu kijk je heel erg als je dat doet naar een bestaande woning van, hoe moet het geïsoleerd worden? Dat geldt ook voor bedrijven. Dat is een extra punt, dat het belangrijk is dat er snel industrieterrein bijkomt. We worden daarbij geholpen door de rijksoverheid, omdat dat natuurlijk ook een verplichting is. Maar als je in een te kleine huisvesting zit en je wilt gaan verhuizen, dan ga je dat minimaal inrichten die verplichting en ga je niet wat extra doen. Dat is een proces wat nu geremd wordt. Er dat ligt dan nu die behoeftenotitie. Het beleid van de provincie is veranderd. Voorheen was het veel van, voor de Achterhoek gaan we naar de Laarberg en naar Doetinchem. Dat is veranderd, dat beeld, omdat men heeft ingezien dat lokaal ontwikkelen belangrijk is. Er zijn geen concentraties op specifieke gemeenten meer gewenst. Alle Achterhoekse gemeenten hebben ook behoefte aan uitbreiding. Het is ook niet heel logisch dat de ene plaats bedrijven verhuizen naar de andere gemeente. Op dit moment is het zo dat Winterswijk eigenlijk de minste mogelijkheden heeft, zoals ik al aangaf. Volgende graag. Als je kijkt naar het advies. De behoefte ligt tussen de zestien en dertig hectare, als je kijkt naar laag- een hoogconjunctuur. Het ambtelijk advies is om nu zestien hectare netto nieuw bedrijventerrein uit te geven. Wij vinden dat eigenlijk weinig ambitieus. Waarom zeg je niet, ik ga ertussenin zitten, zodat je inderdaad een groot stuk aanwijst waar het terecht kan komen. En ga er dan inderdaad zorgvuldig mee om. Ik ken geen enkel geen andere gemeente die echt helemaal aan de onderkant van dit advies gaat zitten. Ons advies is, reserveer meer en ga er dan zorgvuldig mee om. Wees selectief en geef het gefaseerd uit. Dat geeft in ieder geval duidelijkheid. Want als het hoogconjunctuur blijft, met deze aantallen, is het zo dat je over elf jaar weer nieuw industrieterrein nodig hebt. Dat betekent eigenlijk dat je over vijf jaar weer nieuwe plannen moet gaan maken. Dat zorgt toch weer voor onrust. Die tijd is denk ik echt nodig als je kijkt naar de brandbrief die we als Owin hebben geschreven in 2017. En we staan nu op dit moment wat er gerealiseerd is, dan heb je die tijd echt nodig.

De **voorzitter**: Ik ga u vragen om langzaam tot een afronding te komen.

De heer **Van Ast**: Geef in die zin duidelijkheid. Wat ook belangrijk is, dat het snel gerealiseerd wordt, want we hebben behoorlijk wat tijd verloren in onze ogen. Dank u voor het inspreken. Ik weet niet of er nog vragen zijn.

De **voorzitter**: Dat ga ik bekijken. Ik kijk even de commissie rond. Ik zie de heer Nijenhuis van de fractie van Morgen.

De heer **Nijenhuis (Morgen)**: Dank u wel, voorzitter. Ik had even een vraag. We worden een beetje ingehaald door bepaalde feiten, die net door de wethouder gesteld zijn. Heeft u dat ook meegenomen in de presentatie die we net hebben gezien? Want u heeft over doorstroming, over hoogconjunctuur in elf jaar. Dit kan ons weleens enorm gaan belemmeren.

De heer **Van Ast**: Dat kan zeker belemmeren. Maar kijk, netcongestie, je kunt zeggen van, we krijgen geen stroomaansluiting, we doen iets. Ik zou zeggen, bereid alles voor, zet dat gebouw er neer, zodra het kan, stekker erin en doorgaan. En hopelijk duurt dat zo kort mogelijk.

De heer **Nijenhuis (Morgen)**: En denkt u, u heeft daar verstand van, dat bedrijven dat dan ook doen, met al die onzekerheid die er dan is? Want we hebben het nu over 2029 op zijn vroegst. Wellicht nog enkele jaren langer. Ik kan me ook voorstellen dat bedrijven dan toch wel wat gematigd zijn in investeringen.

De heer **Van Ast**: Het zal ongetwijfeld vertraging opleveren, maar bedrijven moeten uiteindelijk natuurlijk wel door. En je probeert het natuurlijk zo snel mogelijk te organiseren. Maar dat zal zeker vertraging opleveren. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik nog even rond. De heer Meinen van de fractie van WB.

De heer **Meinen (Winterswijks Belang)**: Mijnheer Van Ast, dank u wel voor uw inspraak. U bent hier natuurlijk om iets te zeggen over de randvoorwaarden die hier vanavond besproken worden. Ik ben erg benieuwd hoe u als lid van Owin aankijkt tegen dat pakket aan randvoorwaarden. U heeft een mooi pak aan. Maar die randvoorwaarden zorgen er natuurlijk ook voor dat je een beetje in het pak genaaid wordt, doordat de keuzemogelijkheid op een gegeven moment wellicht wat ingeperkt wordt. Hoe kijkt u daarnaar? Vindt u dat er nog voldoende keuzemogelijkheden zijn?

De heer **Van Ast**: Wat we al hebben aangegeven in de presentatie, dat het belangrijk is dat het industrieterrein op de plank ligt. Dat er een heel aantal randvoorwaarden zijn waar we minder verstand van hebben. Dat is natuurlijk zeker aan de politiek. En ook die randvoorwaarden goed wegen. Uiteindelijk vinden wij het belangrijk dat het er inderdaad komt, linksom of rechtsom. Niet direct een inhoudelijke mening over van, hoe dicht mag het wel of niet bij Natura 2000 zitten bijvoorbeeld?

De **voorzitter**: Ik zie dat de heer Meinen nog een verduidelijkende vraag heeft. De heer Meinen.

De heer **Meinen (Winterswijks Belang)**: En stel nu dat die randvoorwaarden ervoor zouden zorgen dat het door u gewenste industrieterrein er niet op tijd komt of niet in de omvang die u eigenlijk wenst? Zou dat uw mening veranderen?

De heer **Van Ast**: Nee, ik denk dat het wel een taak van jullie is om al die randvoorwaarden goed te wegen, dat er natuurlijk wel voldoende mogelijkheid is. Wij hebben al aangegeven, die zestien hectare vinden we weinig ambitieus. Wat mij betreft zou ik zeggen, ga er ergens tussenin zitten. We hebben in een eerder betoog al gezegd, minimaal twintig hectare De randvoorwaarden moeten wat dat betreft zoveel aangepast worden als dat nodig is, dat het wel gerealiseerd kan worden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk nog even rond. Ik zie verder niemand meer. Dan dank ik u ook voor de inspraak en gaan we naar de volgende insprekers. Er zijn vier insprekers op hetzelfde onderwerp. De insprekers zijn erop gewezen om zoveel mogelijk de verhalen en de inspraak op elkaar af te stemmen om dubbelingen te voorkomen. En jullie spreken alle vier in op het onderwerp over de plannen rondom de Duitse windmolens, namens de werkgroep Winterswijks Ratum. Dan gaan we naar de eerste inspreker. Dat is mevrouw Pierik. Ik begreep ook dat u met alle insprekers bij het spreekgestoelte zullen plaatsnemen en vervolgens elkaar zullen afwisselen. Dat klopt?

Mevrouw **Pierik**: Klopt. De hele werkgroep staat achter mij.

De **voorzitter**: Heel goed.

Mevrouw **Pierik**: Ik zal even de bril op doen.

De **voorzitter**: Dan geef ik u het woord, mevrouw Pierik.

Mevrouw **Pierik**: Geachte B&,W raadsleden, iedereen hier in de zaal of thuis die dit volgen via de livestream. Mijn ingezonden brief namens de werkgroep, ik heb hem hier in hand, die zal bij jullie

inmiddels bekend zijn. Als extra aanvulling wil ik er het volgende aan toevoegen. Op 13 december zou er een openbare raadsvergadering in Oeding zijn in verband met de geplande windmolens bij Ratum. Deze is plotseling vervroegd naar 29 november. Wij van de werkgroep wilden daar heel graag inspreken en ons verhaal doen. Het zogenaamde inspreekrecht. Maar dat is blijkbaar alleen bedoeld voor de raadsleden van Oeding en Südlohn. Prima. Er is een vragenuurtje, waarin alle inwoners van Südlohn hun vraag mogen stellen, maar wij mogen dat niet. Wij zijn Nederlanders en mogen geen vragen stellen, terwijl het over ons Ratum gaat, onze gezondheid, onze natuur, de dieren die verjaagd worden, de waardevermindering van onze huizen, de toeristen die wegblijven, het uitzicht en de gevaren die deze megagrote windmolens uit Duitsland met zich meebrengen. Alle leden van onze werkgroep hebben gebeld met de gemeente Südlohn en kregen allemaal te horen dat inspreken niet mogelijk is. Andersom: vorige week is er hier in Winterswijk een openbare vergadering geweest, waarin de Duitsers wel hun woord mochten doen. Hoe kan dat? Is dat de manier van samenwerking tussen Duitsland en Nederland? En hoe zit dat met Europa? Hoe worden de regels gehanteerd? Wij vinden het heel vreemd. Zowel de gemeente Winterswijk als de inwoners van Ratum zijn niet op tijd op de hoogte gebracht van de plannen van de Duitse windmolens. En moeten we ook nog onze mond houden. De Duitsers doen maar en we hebben niks te zeggen. Het is verdorie 70 meter van Ratum waar de Duitsers 6 à 7 grote windmolens van 250 meter hoog willen plaatsen. Zo dicht mogelijk op de grens van Ratum, zodat ze er zelf geen last van hebben. Wie weet hoeveel er in de toekomst nog bijkomen? Want volgens Duitsland is Ratum een witte vlek waar toch niemand woont. Zetten we die maar vol. Eergisteren is er een grote brand geweest in een windturbine. Dit keer niet in Nederland, maar in Duitsland. Deze stond er pas sinds 2022. De brandweer kon niet dichtbij komen. Niet dichterbij dan 800 meter. En veel bewoners werden geëvacueerd. Hoe zit het bij ons als de windmolens geplaatst worden met betrekking tot zo'n brand? Om het even duidelijk te maken voor degenen die niet zo technisch zijn: in de rotorkop, helemaal bovenin van de windturbine, zitten de generator en transformator, maar ook remmen en schakelkasten. Door deze onderdelen, in combinatie met smeermiddelen, olie, plastic en elektrische componenten is er in een rotorkop een zeer hoog brandrisico. Kortsluiting, overbelasting, oververhitting en blikseminslag zijn de voornaamste oorzaken van een brand in een windturbine. Door de grote hoogte van de windmolens, 250 meter, is het voor de brandweer niet haalbaar om een brand die in de rotorkop ontstaat te blussen. Heel veel huizen zullen sneuvelen in de buurt, schade oplopen, maar ook veel natuur gaat verloren. En dan heb ik het nog niet over al die plasticdeeltjes van de windmolen die in de lucht komen en we zullen inademen. Hoe lossen jullie dat op? Hoe zit het dan met de verzekering, onze veiligheid en onze gezondheid? Dan hebben we ook nog op precies 2,4 kilometer van de geplande windmolens, een gebouw van de Gasunie in een broadband meter, seismologische meting, van de KNMI op een nog kortere afstand. Is daar al over nagedacht door de gemeente en de consequenties? De gemeente Winterswijk heeft ervoor gekozen om geen windmolens van deze hoogte te plaatsen in het buitengebied. Waarom komt er niet meer verzet van de gemeente tegen deze Duitse plannen? Al deze aspecten en de inhoud van mijn ingezonden brief maakt dat ik ontzettend kwaad ben op het hele plan van de Duitse windmolens. In een coulisselandschap, zoals Ratum al jaren heeft, horen geen windmolens.

De **voorzitter**: Dank u wel. Precies binnen de tijd. Dat vind ik toch erg knap.

Mevrouw **Pierik**: Heb ik heel erg op geoefend.

De **voorzitter**: Precies vijf minuten.

Mevrouw **Pierik**: Ik heb goed geoefend.

De **voorzitter**: Ik kijk even rond of er vragen zijn vanuit de commissie. Als het goed is bent u er ook op gewezen dat er in principe geen beantwoording plaatsvindt door het college op gestelde vragen, maar dat de commissie verduidelijkende vragen aan de insprekers kunnen stellen. De heer Vuijk van het CDA.

De heer **Vuijk (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, mevrouw Pierik, voor het inspreken.

Mevrouw **Pierik**: Dank u wel.

De heer **Vuijk (CDA)**: Ik denk dat het een groot probleem is dat iedereen wel erkent. Alle leden van de werkgroep hebben contact gehad met Duitse overheden.

Mevrouw **Pierik**: Klopt.

De heer **Vuijk (CDA)**: Heeft u ook nog contact gehad met de direct aanwonenden, uw buren net over de grenzen, de mensen die ook aan de andere kant van de grens met hetzelfde probleem te maken gaan krijgen als u?

Mevrouw **Pierik**: Ja. Er zijn heel veel mensen die daar ook tegen zijn. Contact is er ook met de Duitse buren.

De heer **Vuijk (CDA)**: En weet u of die zich nog verenigd hebben of hoe zij hun zorgen gaan uiten?

Mevrouw **Pierik**: Zij mogen wel inspreken de 29e november. Alleen wij niet.

De **voorzitter**: Kijk ik verder nog even rond. De heer Sonderen van de VVD.

De heer **Sonderen (VVD)**: Dank u wel, voorzitter. Ik had even kunnen wachten totdat iedereen van u in had gesproken, maar ik denk ik het nu beter alvast even kan vragen. Het lijkt me goed dat we even contact houden. Ik ben namens de gemeente Winterswijk raadslid in de Euregioraad. U gaf aan, we kunnen bij de Duitse Ratum niet inspreken. Ik vind dat erg jammer. Inderdaad, we hadden de Duitsers wel hier bij het inspreekgestoelte. Misschien zijn er bij de EUREGIO wel zulke mogelijkheden om toch even jullie verhaal neer te kunnen leggen, bij een EUREGIO raadsvergadering. Daar zitten ook alle Duitse gemeentes bij. Mijn verzoek is, kunnen we contact houden. En misschien op het moment dat die raadsvergadering eraan komt, dat we dan toch samen even kijken of we daar iets in die richting...

Mevrouw **Pierik**: Ik denk dat het zeker heel belangrijk is om contact te houden. En ik wil daar ook heel erg duidelijk bij maken dat er wel echt haast is geboden. Want 29 november zal toch vooral Ratum van zich moeten laten horen. En dan denk ik niet alleen Ratum, maar dat dit belangrijk is voor de hele gemeente Winterswijk. En daar zullen mijn andere leden van de werkgroep jullie dadelijk nog meer over vertellen.

De heer **Sonderen (VVD)**: Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik denk dat de griffie ook in het een en ander kan voorzien in het met elkaar verbinden van contactgegevens, als u daar akkoord mee gaat.

Mevrouw **Pierik**: Mijn mailadres en alles is bekend bij jullie.

De **voorzitter**: Dan zal de griffie dat netjes doorsturen naar de heer Sonderen. Dan de volgende inspreker is de heer Stemerdink, ook over de plannen van de Duitse windmolens en namens de werkgroep Winterswijk Ratum.

De heer **Stemerdink**: Beste voorzitter, leden van de gemeenteraad en publiek, voor u staat een inwoner van Ratum, die straks midden in een Duits windmolenpark woont, als de Duits plannen doorgaan. Vanuit ons huis zien wij straks links, rechts, voor ons huis allemaal windmolens. Er staan er nu al een aantal, maar er komen er nog 7 bij. 2 daarvan, 250 meter hoog, komen binnen een afstand van 750 meter van ons huis te staan. Daar worden we echt wel heel gefrustreerd van. Het is ongelooflijk dat de Duitse autoriteiten deze plannen zo lang voor hun Nederlandse buren geheim hebben gehouden. Als een Duitse buurman ons er niet over had verteld, hadden we het nog steeds niet geweten. Al zullen ze dat natuurlijk wel ontkennen. Ik vind het een hele slechte manier van

omgaan met je buren, aan de andere kant van de grens. Elkaar inlichten over ingrijpende plannen als windmolens hoort toch ook bij een goede grensoverschrijdende samenwerking? Naar mijn mening horen de Duitse windmolens te staan op de plek waar ze stroom leveren. In de buurt van Münster. Maar als ze aan de andere kant van Südlohn geplaatst worden, heb ik daar op zich ook geen probleem mee. Maar de gemeente Südlohn heeft geen zin in onrust onder zijn eigen burgers, want die moeten bij de volgende verkiezingen het liefst weer op hun stemmen natuurlijk. Voor Ratummers geldt dat niet. Die mogen niet eens hun zegje doen in de gemeenteraad van Südlohn, terwijl hun uitzicht, de waarde van hun vastgoed en mogelijk ook hun gezondheid negatief worden beïnvloed door de megagrote windmolens. Dit is onrechtvaardig. En daar kan ik enorm boos over worden. Weet je, het is alsof je buurman vrachtwagenchauffeur is, die komt thuis van zijn werk en die zet zijn vrachtwagen bij jou voor het raam. Die loopt dan naar huis en die geniet van zijn eigen uitzicht. Zo voelt het. Als de Duitsers per se van de kernenergie af willen, dan moeten ze dat natuurlijk zelf weten. Maar het zou dan ook wel heel fijn zijn dat ze dan niet de Nederlanders met die consequenties opzadelen. Ik wil graag van de raad weten in hoeverre zij het belang van Ratum gaan verdedigen. Ik hoop van harte dat burgemeester Bengevoord niet alleen hand-in-hand op de foto gaat met zijn Duitse collega als alles koek en ei is, maar zijn ambtgenoot ook aanspreekt op dingen die het belang van Winterswijk ernstig en langdurig schaden. Dit was het.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan kijk ik ook even rond of er nog vragen zijn aan de heer Stemerdink. Nee? Ik zie niemand. Dan gaan we door naar de volgende inspreker. Dat is mevrouw De Raat, ook namens de werkgroep Winterswijk Ratum, over de plannen Duitse windmolens.

Mevrouw **De Raat**: Dank u wel. Geachte voorzitter, leden van de gemeenteraad en publiek, daar sta je dan als inwoner van het prachtige Ratum. Heeft je eigen gemeente besloten om het unieke landschap daar te sparen, zetten de Duitsers een aantal reusachtige windmolens pal in je uitzicht. Er zijn weinig plekken in Ratum en Kotten waar deze molens niet te zien zullen zijn. 250 meter hoog. Die hoogte vind je tot nu toe alleen op de Noordzee. Stroom willen opwekken, maar je buren opzadelen met de ellende, dat noemen wij ronduit asociaal. Nederland legt zijn kernafval ook niet op het Kommiezenpad en bouwt ook geen afvalverbrandingsinstallatie bij de grensovergang bij Oeding. Wat de Duitsers doen, is bepaald geen goed naoberschap. Toen wij als inwoners de burgemeester van Südlohn daar afgelopen week op aanspraken, schoof hij alle verantwoordelijkheid af op hogere autoriteiten. Je vraagt je dan wel af waar de gemeenteraad daar op 29 november nog over moet stemmen. De Duitsers laten ons met lege handen staan. En daarom staan we nu hier in onze eigen gemeenteraad. Willen jullie alsjeblieft alles op alles zetten om deze enorme windmolens niet pal aan de grens te laten komen? Willen jullie de gemeenteraad van Südlohn erop wijzen dat Duitsland groot genoeg is om elders windmolens te plaatsen? Dat het echt asociaal is om mensen die zo dicht bij jouw windmolens wonen geheel buiten te sluiten en geen inspraak te gunnen? Wil je hen erop wijzen dat Ratum geen zin heeft in laagfrequent geluid en ondergrondse vibratie, die mensen, vee en wild goed ziek kunnen maken. Willen jullie zeggen dat onze woningen in waarde dalen, als het uitzicht straks verziekt is? Dat al die fietsers en wandelaars straks teleurgesteld zijn als ze door Ratum komen en het toerisme daardoor kan worden geschaad? Dat het idioot is om windmolens neer te zetten in zo'n windluw gebied? Dat we straks geen kraanvogels meer over zien trekken, zoals vandaag, omdat die dit gebied gaan mijden? Nadat er vermoedelijk eerst een flink aantal zich dood zal vliegen tegen de wieken. Dat we meer geluidoverlast kunnen krijgen door vliegveld Wenningfeld, omdat vliegtuigen straks een lus over Ratum moeten maken? En zo kan ik nog wel even doorgaan. Beste gemeenteraadsleden, uit de grond van ons hart vragen we jullie om voor ons op te komen. Laat Südlohn weten dat Winterswijk dit niet pikt en dat de relatie ernstige schade op kan lopen als die windmolens er komen. Protesteer met ons mee. Bedankt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan kijk ik ook weer rond of we nog vragen zijn aan mevrouw De Raat. De heer Vuijk van het CDA.

De heer **Vuijk (CDA)**: Misschien wil ik mevrouw De Raat, dank voor uw inspreken, even aangeven dat er vanuit meerdere leden in de raad al contacten zijn met Duitse collega's over de grens, om te kijken wat we toch kunnen doen.

Mevrouw **De Raat**: Fijn.

De heer **Vuijk (CDA)**: Of het helpt, weten we niet, maar dat heeft wel aandacht in ieder geval.

Mevrouw **De Raat**: Fijn. Dank u. Worden wij daarvan op de hoogte gehouden?

De **voorzitter**: De heer Vuijk.

De heer **Vuijk (CDA)**: Ja, dat kunnen we doen.

Mevrouw **De Raat**: Heel graag.

De **voorzitter**: Dan zie ik verder geen verduidelijkende vragen aan mevrouw De Raat. Gaan we naar de laatste inspreker. Dat is mevrouw Mariën, namens ook de werkgroep Winterswijk Ratum, om over de plannen van de Duitse windmolens.

Mevrouw **Mariën**: Geachte voorzitter, raadsleden en publiek, ik sta hier, net als de rest van onze werkgroep, om een pleidooi te houden tegen de geplande Duitse windmolens. Maar dat hadden jullie al wel begrepen. Eerst en vooral dank dat ik hier als Belg mag inspreken, in tegenstelling tot in Duitsland. Als eigenaar van een vakantiehuisje maak ik mij grote zorgen. Veel toeristen komen naar Ratum om de drukte en het lawaai van de stad te ontvluchten en te genieten van het prachtige coulisselandschap, dat toch echt uniek is. Met de windmolens gaat dit definitief veranderen. Toeristen zorgen voor goede inkomsten voor particulieren, bedrijven in de gemeente. Alle investeringen die daarvoor zijn gedaan, kan je in vraag gaan stellen, want in dit online tijdperk laten mensen zich niet meer verrassen. Ze googelen vooraf waar ze terecht gaan komen en zullen liever een windmolenvrije bestemming kiezen. En groot gelijk hebben ze, want 250 meter hoog is hallucinant. Dat is vijf keer de hoogte van de Jacobskerk. En dat 6 tot 7 keer. Met een geluid van 45 decibel 's nachts en 60 decibel overdag is het gedaan met de stilte. En wat brengt de toekomst? Gezien de subsidies die deze windmolenbedrijven krijgen van de Duitse staat kan het weleens een heel lucratieve zaak worden om er nog veel meer te zetten. En welk argument is er dan, als er al een hoop staan waar niemand wat van zegt? Dit gaat niet alleen Ratum, Kotten en Woold aan, maar heel de gemeente Winterswijk en heel de gemeenschap. En hier ligt een taak voor de gemeente. Behalve het lobbywerk achter de schermen, kunnen jullie de bevolking en de belanghebbenden informeren, motiveren en mobiliseren. We hopen dat jullie alles op alles zetten om deze plannen tegen te houden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik even rond of er ook nog verduidelijkende vragen zijn aan mevrouw Mariën. Nee? Dan dank ik u namens de commissie ook voor uw inspraak. Daar ronden we ook de inspraak voor burgers af. En dan kijk ik even of er gelegenheid is dat de inwoners misschien de zaal willen verlaten of dat ze bij de vergadering willen blijven. Geef ik u even twee minuten de tijd voor, voor we doorgaan naar het volgende agendapunt. Ondertussen wordt de koffie en de thee aangevuld voor de commissie.

4. Vaststellen verslag vergadering algemene raadscommissie d.d. 12 oktober 2023

De **voorzitter**: En dat brengt ons bij het volgende agendapunt. Dat is het vaststellen van het verslag van de vergadering algemene raadscommissie van 12 oktober 2023. Zijn er vragen of opmerkingen over het verslag? Nee. Dan kunnen we hem daarbij vaststellen.

5. Afsprakenlijst algemene raadscommissie d.d. 12 oktober 2023

De **voorzitter**: Gaan we naar de afsprakenlijst algemene raadscommissie 12 oktober 2023. Alle toezeggingen en vragen zijn beantwoord. De afsprakenlijst is leeg. Kijk ik even rond of iemand daar nog wat op mist? Nee.

9. Vaststelling bestemmingsplan Geessinkweg 3

De eigenaar van Aarde-Werk de Stegge heeft op 5 januari 2020 een verzoek tot een principebesluit ingediend om het bestaande duurzaamheidscentrum planologisch te regelen. Het verzoek gaat over een herziening van het geldende bestemmingsplan waarbij de illegale uitbreiding van het bestaande duurzaamheidscentrum wordt gelegaliseerd. Tijdens het proces van principeverzoek tot vaststelling heeft veel overleg plaatsgevonden met de initiatiefnemer over de mogelijkheden en inrichting van het erf. Daarnaast heeft voor de beantwoording van de zienswijzen veel overleg plaatsgevonden. Op basis van de ingediende zienswijzen en de aangenomen motie tijdens de raadsvergadering van 20 april 2023 is het plan aangepast. Het college stelt de raad voor om het bestemmingsplan 'Geessinkweg 3' vast te stellen.

De **voorzitter**: Dan kunnen we door naar het volgende agendapunt. We hebben de agenda anders vastgesteld, waardoor we beginnen met het agendapunt vaststelling bestemmingsplan Geessinkweg 3. En dan kijk ik rond welke fracties daar het woord over willen voeren. Kijk ik even naar Morgen? Nee. De Partij van de Arbeid? Nee. Winterswijks Belang? D66? Het CDA? Mevrouw Prinsen.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Wat een verrassing. Op zich, we zijn blij dat het gelukt is om hier een plan te maken, conform de motie die in april is aangenomen. We hebben nog een paar technische vragen, maar die zullen we buiten deze vergadering even schriftelijk stellen. We kunnen wel constateren dat er nu op veel meer punten tegemoet wordt gekomen aan de zienswijzen die destijds ook waren ingediend. Wat daarbij dan wel de vraag, want dat is in elk geval wat het college in april wel had toegezegd, is dat er ook handhavend zou worden opgetreden. En kan het college daar nog wat toelichting op geven wat daar het plan verder is?

De **voorzitter**: Dat gaan we zo bekijken. Ik kijk even rond of er nog vragen zijn bij de fractie van Voor Winterswijk. Nee? En de VVD? Ik wil u allen wel verzoeken om iets beter in de microfoon te praten, want ik begrijp dat het wat slechter te verstaan is. Maar gezien dat er nog een vraag openstaat, gaan we nu naar het college.

Wethouder **Visser**: Ik probeer even te zoeken. Misschien kunt u iets verduidelijken wat u precies bedoelt?

De **voorzitter**: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Er was destijds sprake van bewoning door meerdere mensen, die daar ook op grond van het bestemmingsplan niet mochten wonen. En dat was natuurlijk gedurende een tijdje duurde dat nog voort. En is eigenlijk mijn vraag van, hoe staat het daarmee? En is het college daar handhavend aan het optreden op dit moment?

De **voorzitter**: Het college.

Wethouder **Visser**: Zover ik weet, daar is over gesproken. Voor zover ik weet, is dat opgelost. Maar dat kan ik nog even voor u controleren.

De **voorzitter**: Ik kijk even of het CDA nog behoefte heeft aan een tweede termijn? Andere fracties? Kan ik, gezien de technische vragen die het CDA nog gaat stellen, al aannemen of dit een akkoordstuk is? Ik kijk even naar mevrouw Prinsen. Kan het door als akkoordstuk? De rest van de fracties ook mee akkoord? Dan gaat het door als akkoordstuk.

12. Randvoorwaarden bij locatiekeuze nieuw bedrijventerrein

Diversiteit in bedrijvigheid is een belangrijke economische kracht van Winterswijk. Het maakt de economie minder kwetsbaar, de arbeidsmarkt is er bij gebaat en verschillende sectoren versterken elkaar. Voor het succes van ons bedrijfsleven is ruimte nodig, terwijl bedrijventerrein schaars is. Het aanwijzen van een groeilocatie is daarom wenselijk. Tegelijkertijd kent Winterswijk een uniek buitengebied, waarin het kleinschalige coulisselandschap typerend is Op donderdag 23 maart 2023 heeft de gemeenteraad het raadsbesluit –om de Misterweg aan te wijzen als locatie voor bedrijventerrein– ingetrokken en kennisgenomen van het plan van aanpak om tot een zorgvuldige keuze van een locatie voor nieuw bedrijventerrein te komen.
De eerste stap van de zoektocht is nu gezet: er is een set randvoorwaarden opgesteld, waar een mogelijke locatie tenminste aan moet voldoen. Het college stelt de raad voor om (1) de randvoorwaarden voor de

locatiekeuze nieuw bedrijventerrein vast te stellen, (2) de behoeftenotitie vast te stellen, (3) de onderzoeksmethodiek vast te stellen en (4) het participatieplan vast te stellen.

De **voorzitter**: En dan gaan we naar voormalig agendapunt 12, de randvoorwaarden bij de locatiekeuze nieuw bedrijventerrein. En we beginnen we bij de fractie van de Partij van de Arbeid. Behoefte aan een eerste termijn? De heer Van Eck.

De heer **Van Eck (PvdA)**: Dank u wel, voorzitter. We hebben het er natuurlijk al heel veel over gehad, meerdere werksessies over gehad. Wij kunnen wel zeggen dat wij blij zijn met hetgeen dat voorligt. Wel een aantal vragen erbij hebben waarin één toch wel algemeen alles omvattende vraag. Daar zal ik dan ook mee beginnen. En ik denk dat hij bij meerdere mensen leeft. Want wij zien een aantal randvoorwaarden. Wij zien daar kaartjes voor. En we zijn nog net niet zo creatief geweest om die kaartjes op elkaar te leggen. Dat kwam er net niet helemaal uit. Maar we zijn wel heel benieuwd of het college dat wel heeft gedaan en wat er dan aan mogelijkheden overblijven. Want we zijn, hoewel mijnheer Van Ast net zei, niet heel ambitieus. 16 hectare, 22,6 hectare dacht ik bruto. Dat is best wel wat ruimte. En of dat wel past binnen al die randvoorwaarden die we als minimale ondergrens stellen? Laat staan nog het vervolgonderzoek en de onderzoeken die hier nog moeten volgen. Dat is eigenlijk de meest algemene vraag. Vervolgens, de vorige keer dat wij probeerden een bedrijf erin aan te wijzen, liep het toch soms niet helemaal lekker of een beetje stroef op de participatie. Wij met grote interesse het participatieplan ditmaal gelezen. We zijn blij dat er grote lijnen worden aangegeven in het participatieplan en dat er ook constant geëvalueerd wordt. Wel een vraag. Wij zien vooral bij de omwonenden... Op het moment dat de locatiepaspoorten bekend worden gemaakt, worden zij eigenlijk op dat moment ook op de hoogte gesteld en worden, zo staat het, hun bedenkingen aangehoord of kunnen hun zorgen worden geuit. Wij hebben daarnaast de vraag, naast dat het klinkt een beetje passief, gaan we daar ook wat mee doen, met die zorgen van de omwonenden, op het moment dat die locaties bekend worden gemaakt. Tot zover. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik even naar de fractie van WB of er behoefte is in eerste termijn. De heer Meinen.

De heer **Meinen (Winterswijks Belang)**: Voorzitter, dank u wel. Ook WB sluit zich van harte aan bij de vraag van de heer Van Eck. Ook wij zouden het liefst een keer zo'n satéprikker-kaart willen hebben. Want volgens ons heeft u een hele stapel kaders neergelegd, positief en negatief geformuleerde voorwaarden. En als je die hamburger bouwt, dan komt er op een gegeven moment of iets smakelijks uit of iets wat niet te eten is. En wij zouden eigenlijk wel willen weten, voordat onze raadsleden dat besluit nemen, wat dan ongeveer dat plaatje zou kunnen zijn. Zou u de toezegging willen doen, dat is eigenlijk een herhaling van de vraag van de heer Van Eck, om voor de raadsvergadering dat kaartje over elkaar heen te leggen. Dat is de vraag van mijnheer Van Eck nog iets concreter misschien. Tweede punt wat wij hebben, is ook het participatietraject. Wij hebben contact gehad met een aantal inwoners van Tuunterveld, het ooit beoogde industriegebied. Die hebben helaas deze voornemens van het college pas drie weken nadat u het besluit heeft genomen, moeten vernemen. Ook of zij nog wel of niet in aanmerking komen voor een hernieuwde zoektocht. Was het niet mooi geweest om deze mensen, die daar toch lang rekening mee hebben gehouden, daar proactief over te informeren? Iets waar uw coalitie nogal prat op gaat. En ook mooi om te zien dat er weer een bureau is ingehuurd voor het behoefteonderzoek. Er zijn weer wat mooie centen van buiten dit gemeentehuis aan gespendeerd. Ik zou bijna zeggen, conform uw eigen ambities. Nee, toch niet. Maar om dat even concreet te maken. Dat behoefteonderzoek kent een bandbreedte tussen de zestien en de dertig hectare. Waar zoekt u nu als college eigenlijk naar? Want wij zijn op zoek geweest naar: wat is de ambitie van het college? Er wordt een bandbreedte aangegeven. Er wordt in de stukken gezegd, ambtelijk advies is tussen de zestien en de dertig. Maar waar wilt u als college rekening mee gaan houden? Want ik denk wel dat dat ook iets is waar bijvoorbeeld de Owin, dat heeft u bij de inspreker gehoord, er wel behoefte aan heeft. Die drie vragen, voorzitter, in eerste termijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik naar de fractie van Morgen. Is er behoefte aan eerste termijn? Ja. De heer Nijenhuis.

De heer **Nijenhuis (Morgen)**: Dank u wel, voorzitter. We hebben vooraf iets van twaalf vragen ingediend volgens mij, al schriftelijk. Inmiddels zijn er een paar al van gesteld. En een paar vragen wil ik nog even doorschuiven, omdat die specifiek gaan over de netcongestie en De Vlijt. Dat is wat minder nu actueel, maar daar komt u straks op terug, hebben we van u gehoord. De vragen die we nog wel hebben, dat gaat met name over die randvoorwaarden. Want er zijn er nu zeven benoemd, maar we zijn wel benieuwd welke randvoorwaarden zijn er afgevallen en op basis van welke argumenten? Wat is er bijvoorbeeld gebeurd met de randvoorwaarde om bedrijven die ruimte achterlaten voor woningbouw in Winterswijk om die voorrang te geven? En welke randvoorwaarde zorgt ervoor dat aan de rand van Winterswijk geen grote distributiecentra worden gevestigd? Wat is er gebeurd met de mogelijke randvoorwaarde dat er eerst in provinciaal en regionaal verband naar de ontwikkelingen van het bedrijventerrein moet worden gezocht, voordat er nieuw industrieterrein in Winterswijk in beeld komt? En in hoeverre is, daar komt dat woord, netcongestie een nieuwe randvoorwaarde? Want als duidelijk is dat er geen mogelijkheden zijn om nieuwe bedrijven op middellange termijn aan te sluiten op het stroomnet, heeft dat ook gevolgen voor de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein. We hoorden de heer Van Ast straks zeggen over het op de plank liggen van grond. Dat is leuk en aardig, maar als dat tien of twaalf jaar op de plank moet liggen, dan zijn de kosten voor de gemeente. We zijn daar ook wel heel erg benieuwd naar. Daarnaast, hoe wordt vanuit het perspectief van netcongestie gekeken naar revitalisering van bestaande bedrijventerreinen in Winterswijk? Want daar zijn natuurlijk nog wel netaansluitingen. En de andere vragen? Mijn laatste vraag is eigenlijk, in hoeverre zijn er ook problemen met netcongestie in Duitsland? En mocht dat niet het geval zijn, welke nieuwe kansen biedt dat de ontwikkelingen voor bijvoorbeeld Gaxel in dat geval? Dat waren mijn vragen voor de eerste termijn.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik naar de fractie van D66. Is daar behoefte aan eerste termijn? De heer Deunk.

De heer **Deunk (D66)**: Dank u wel, voorzitter. We hebben de stukken doorgenomen. En gezien de status van het huidige proces begrijpen wij de gemaakte keuzes en wensen wij het college veel succes met het zorgvuldig uitvoer van het proces en het vinden van draagvlak voor de gemaakte keuzes.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik naar de fractie van de VVD. Behoefte aan eerste termijn? Ja. De heer Sonderen.

De heer **Sonderen (VVD)**: Dank u wel, voorzitter. Ik heb even weggestreept wat al gevraagd is. Blijven nog wel een aantal vragen over. Het college legt een aantal randvoorwaarden voor. Die voorwaarden zorgen er volgens ons voor dat er niet heel veel locaties meer overblijven. Maar wij zien ook graag die stapeling van de randvoorwaarden tegemoet. Kan het college toezeggen dat het een vaststaand feit is dat we als Winterswijk een locatie binnen onze gemeentegrenzen gaan aanwijzen die voldoet aan de behoeftevraag? En stel er blijven uiteindelijk weinig of geen locaties over, is het college dan ook bereid om een randvoorwaarde los te laten bijvoorbeeld of mogelijkheden te zoeken waardoor we alsnog een locatie aan kunnen wijzen, zonder misschien wat los te laten? Is er met de huidige randvoorwaarden überhaupt ruimte om meer dan zestien hectare aan te wijzen? En daarnaast gaat het college uit van dat we de komende jaren economische laagconjunctuur hebben in Winterswijk. Op basis waarvan gaat het college daarvan uit? En acht het college de kans niet aanwezig dat we weer over tien of vijftien jaar opnieuw aan het zoeken moeten naar nieuwe ruimte, of eigenlijk over vijf jaar, zoals we de inspreker al hoorden zeggen? Het college gaf namelijk zelf aan dat het belangrijk is om ruimte op de plank klaar te hebben liggen. Waarom gaan we niet uit van hoogconjunctuur, zodat we sowieso genoeg ruimte op de plank hebben liggen? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk naar de fractie van het CDA. Behoefte aan eerste termijn? Ja. De heer Vuijk.

De heer **Vuijk (CDA)**: Dank u, voorzitter. Voor ons ligt nu inderdaad na veel gebeurtenissen een notitie randvoorwaarden locatiekeuze. En er is veel in vastgelegd. Het meeste is al gevraagd. We hebben ook inderdaad de vraag van de heer Van Eck over de verschillende mogelijke terreinen die overblijven. Dat is een vraag die wij ook wel hebben. De heer Nijenhuis noemde nog even de netcongestie. Wij gaan er vanuit dat ook de wethouder ons op de hoogte kan houden van de ontwikkelingen op dat gebied, want dat heeft natuurlijk wel gevolgen. En als laatste hebben wij nog ruim... Eén van de voorwaarden is dat in de uitwerking van de omgevingsvisie willen we ontwikkelingen binnen 200 meter van de weg. Dat is één naar randvoorwaarden. En hier zeggen we alleen dat de entree van het betreffende terrein binnen de 200 meter zal liggen. Het terrein zelf kan heel goed buiten de 200 meter liggen. En hoe verhoudt zich dat met de uitwerking van de omgevingsvisie? Dat is onze vraag. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik naar de fractie van Voor Winterswijk. De heer Stammers.

De heer **Stammers (Voor Winterswijk)**: Dank u wel, voorzitter. Locatiekeuze onderzoek. We hebben het ook even goed doorgenomen natuurlijk. De belangrijkste wordt gelijk bovenaan genoemd. Het eerste punt. Niet de Natura 2000. Maar dat lijkt ons eigenlijk natuurlijk al vanzelfsprekend. Maar is het niet beter met ook regelgeving van Europa straks om te kijken dat bijvoorbeeld de bufferzone wat daar tussenkomt, dat je daar bijvoorbeeld de afstand nog moet toevoegen? Dat je bijvoorbeeld zegt, we moeten daar op 1.000 meter gaan zitten of 2.000 meter. Dat is een vraag. Het kaartje inderdaad, dat maakt ons ook een beetje onduidelijk van, waar nu wel en waar nu niet? En dan wordt er gezegd van, 22,8 hectare. Er blijft 16 hectare over. Maar is het nu de bedoeling dat het in 1 gebied gaat gebeuren? Dat het 1 gedeelte is? Of kunnen we straks naar meerdere gedeeltes kijken? Want er blijft 6,6 hectare over. En dat zal dan zijn voor wegen, waterberg, groen, misschien wel een afscherming tot bepaalde woongebieden. En is het dan ook wenselijk om dat bijvoorbeeld in een waterwingebied te doen? Het gedeelte aan de Misterweg, dat zien we in de kaart in ieder geval, dat daar een waterwingebied zit. Is het dan wenselijk om dan gedeeltes daar overheen te leggen voor die 6,6 hectare? Maar ook andere kenmerken. Dat is een dorpsaangezicht bijvoorbeeld. In de omgevingsvisie wordt heel veel gesproken over de landschapselementen en de essen die behouden moeten blijven. En kan dit ook op die 6,6 hectare? Een andere is, die werd hier net al even aangehaald, in de onderzoeksmethodiek wordt gesproken over het participatieplan. Dan heb je bij kopje D de leefomgeving en het verkeer en bereikbaarheid. Dat is nog nader te onderzoeken. Maar is dit niet wat juist in een kader gevoegd moet worden? Dat je juist kijkt in de gebieden waar bijvoorbeeld nog wonen is, dat het met een nulmeting gedaan wordt om dan te kijken of die kwaliteit van de leefomgeving niet mag verslechteren. Dat je dat eigenlijk gewoon vast gaat stellen in de kaders. En als laatste, als je al die kaartjes bekijkt en je gaat er toch een beetje doorheen, dan wordt er gezegd van... Er wordt gekeken naar industriegebieden van 0,5 hectare. En als ik dan gewoon kijk bijvoorbeeld bij Groenloseweg 125, Kottenseweg 96 of Kottenseweg 184 of Mentinkweg, waarom zijn die niet meegenomen en zijn die niet omlijst eigenlijk in het kaartje? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan kijk ik voor de eerste termijn richting het college.

Wethouder **Visser**: Ik zou graag tien minuten willen schorsen.

De **voorzitter**: Tien minuten schorsen. Dan schorsen we voor tien minuten. Ik vraag iedereen weer zijn plaatsen in te nemen. Dan heropen ik de vergadering. Kijk ik richting het college en geef ik het woord aan wethouder Visser.

Wethouder **Visser**: Dank u wel, voorzitter. Een hele reeks vragen. En ik kan u nu alvast zeggen dat ik ze niet allemaal ga beantwoorden. Dan begin ik even met slecht nieuws. De vragen van de heer Stammers zijn te technisch om hier nu te behandelen. Als u het goed vindt, willen we die graag schriftelijk behandelen. Dan zijn er een aantal vragen gesteld over de kaartjes. En wat wij proeven, is dat er zorg is of er straks wel wat te kiezen valt. En daarom wordt er eigenlijk gevraagd van, kun je nu alvast kaartjes over elkaar heen leggen en duidelijk maken welke locaties in beeld komen? Ik kan u geruststellen, er is straks wat te kiezen. Dat is ambtelijk bekeken. Dat heeft niet het college gedaan, maar ambtelijk is bekeken of er wat te kiezen is. En dat is het geval. In het plan van aanpak hebben

wij besloten om in deze fase de randvoorwaarden te formuleren en pas in de volgende fase daar locaties aan te koppelen. En wij zouden dat heel graag op die manier ook blijven doen, omdat dat in onze ogen past bij wat we met elkaar afgesproken hebben en ook past bij de participatie, zoals we met elkaar afgesproken hebben. Ter geruststelling, er is straks wat te kiezen. En mocht uiteindelijk toch blijken dat dat niet zo is, omdat u bijvoorbeeld randvoorwaarden toevoegt, dan moet ik bij u terugkomen. En dan moet ik aangeven dat het met die randvoorwaarden niet werkt. Op dit moment zou ons advies echt zijn, laten we vasthouden aan de afspraak die we met elkaar gemaakt hebben. Even kijken. Dan heb ik een vraag van de PvdA. Participatieplan is ook een vraag van de PvdA van, hoe worden omwonenden betrokken? Is op twee momenten. U vroeg specifiek naar de locatie paspoorten. Op een gegeven moment van de te onderzoeken locaties gaan wij locatiepaspoorten maken. Daar vragen wij ook input bij omwonenden. En natuurlijk gaan we die input wegen. En als ze steekhoudend zijn, gaan we daar ook absoluut iets mee doen. Dan een vraag van Winterswijks Belang. Die krijgen signalen dat de buurt niet geïnformeerd is. Dat klopt. Want er is ook geen buurt op dit moment. Op dit moment staan alle keuzes nog open. Dat betekent dat heel Winterswijk in principe als buurt gezien wordt. Daar hebben we wel iets voor ingericht. Mensen hebben zich kunnen abonneren op een nieuwsbrief. Daar is ook goed gebruik van gemaakt. En aan een ieder die dat wil, wordt die nieuwsbrief gestuurd. En dat is recent gebeurd. Op het moment dat wij locaties gaan aanwijzen, dat we gaan zeggen, we gaan een aantal locaties onderzoeken, op dat moment ontstaat ook een buurt. En dan zullen we die mensen ook conform het participatieplan gaan informeren. Even kijken. Dan zijn er een aantal vragen gesteld over de omvang. Het advies is om te zoeken tussen de zestien en de dertig hectare. Waar is de keuze om zestien te doen op gebaseerd? In Winterswijk is de ruimte heel erg schaars. En dat zorgt ook voor de discussie, omdat er toch zorg is over het inwisselen van bijvoorbeeld natuur of weilanden voor industrieterrein. Daarom hebben we op dit moment gezegd, laten we nu kiezen voor laagconjunctuur. Laten we daar eerst mee aan de slag gaan. En dat past ook het beste bij de economische vooruitzichten op dit moment. Even kijken. Dan het CDA. Die zegt van, de omgevingsvisie, daar wordt gesproken over 200 meter en in het stuk staat ook 200 meter, hoe verhoudt zich dat met elkaar? Dat sluit aan. Op het moment dat er aanleiding is om dat aan te passen, komt dat terug in de omgevingsvisie van het nieuwe bedrijventerrein. Dat wordt dan opnieuw afgewogen en eventueel aangepast. Even zien. Dan heb ik nog de vragen van Morgen. Dank in ieder geval ook voor het vroegtijdig aanleveren. Dat is makkelijk. U vraagt van, hoe zit het met netcongestie in Duitsland? Daar spelen eigenlijk dezelfde problemen. Die vraag is ook gesteld in het regionaal overleg. Daar kunnen we niet direct oplossingen vandaan halen. Dan is er nog gevraagd door Morgen van, wat is er gebeurt met de randvoorwaarde om bedrijven die ruimte achterlaten voor woningbouw voorrang te geven? Dat is geen randvoorwaarde geweest. Dat is wel een aantal keren langsgekomen als wens vanuit de raad. En dat speelt eigenlijk geen rol in de locatiekeuze. Dat komt verderop terug als we bijvoorbeeld uitgiftecriteria gaan bepalen. Dat is geen onderdeel van de randvoorwaarden. U vroeg ook van, hoe sluiten we uit dat er geen grote distributiecentra worden gevestigd? Dat is ook niet iets wat je in de randvoorwaarden vastlegt. Dat is geregeld vanuit het rijk en de provincie. Hier in Gelderland is specifiek de A2 en de A12 benoemd als locatie voor XXL logistiek. Daaronder, als het niet past bij die definitie, dan komt het terug in de omgevingsvisie, het omgevingsplan en bijvoorbeeld ook de uitgiftecriteria. Ook dat is niet een randvoorwaarde nu. Een vraag ook van Morgen is van: wat is er gebeurd met de mogelijke randvoorwaarde dat er eerst in provinciaal en regionaal verband gezocht zou moeten worden naar bedrijventerrein? Vanuit het RPW, dat is de regionale aanpak van de zoektocht naar werklocaties, is gezegd van, je zal een lokale vraag lokaal moeten bedienen. En op het moment dat het te groot wordt, dan gaat het naar regionale bedrijventerreinen. Speelt netcongestie een rol? Daar zegt u van, even kijken, in hoeverre is netcongestie een nieuwe randvoorwaarde? Want als duidelijk is dat er geen mogelijkheden zijn om nieuwe bedrijven op middellange termijn aan te sluiten, heeft dat ook gevolgen voor een nieuw bedrijventerrein? Dat weten we nog niet. De zoektocht naar een bedrijventerrein duurt iets tussen de vier en de acht jaar, normaal gesproken. De voorspelling die nu gedaan wordt door Liander en TenneT dat in ’29, ‘30 de problemen opgelost zouden zijn. Worst case zou het wat langer op zich laten wachten dan gebruikelijk. Even kijken of ik dan nog vragen mis. Volgens mij is dat niet gevallen. Anders hoor ik ze zo meteen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Volgens mij, als ik goed heb meegeschreven, zijn er nog twee vragen open. Eén van Morgen met betrekking tot het perspectief revitalisering van het huidig industrieterrein

in combinatie met de netcongestie. En als het goed is staat er nog één vraag open van de VVD over of het een vaststaand feit is dat het binnen de gemeentegrens gezocht moet worden. Misschien dat u die eerst nog kunt beantwoorden voordat we naar het tweede termijn van de commissie gaan.

Wethouder **Visser**: Dank u wel voor het meeschrijven. Bij revitaliseren van het huidige bedrijventerrein, daar zijn we mee bezig. Maar ook daar spelen de problemen op het gebied van netcongestie. Bijvoorbeeld ondernemers die hun medewerkers in elektrische auto's willen laten rijden en de laadinfrastructuur willen aanpassen, ook die lopen al aan tegen belemmeringen. Ondernemers die meer machines nodig hebben, ook die lopen aan tegen belemmeringen. Het is niet zo dat daar alles maar kan. Ook daar spelen de problemen op het gebied van netcongestie. Dan de zoektocht, gaan we dat binnen onze eigen grenzen doen? Dat is absoluut de bedoeling. De lokale vragen willen we lokaal bedienen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan gaan we naar het tweede termijn aan de kant van de raadscommissie. En dan begin ik nu achterstevoren. Beginnen we bij de fractie van Voor Winterswijk. Nog behoefte aan een tweede termijn? Nee. Gaan we naar de fractie van het CDA. Nog behoefte aan een tweede termijn? Nee. De fractie van de VVD? Ja. De heer Sonderen.

De heer **Sonderen (VVD)**: Dank u wel, voorzitter. Een paar verduidelijkende vragen. En bedankt voor de toezeggingsvraag inderdaad. Het college gaf net aan, er is wat te kiezen. Dat is mooi. Zijn dat dan locaties waarbij we in één keer zestien hectare aanwijzen of zijn dat dan meerdere kleine locaties? En met de huidige randvoorwaarden, is er dan nog ruimte om meer dan zestien hectare aan te wijzen? En acht u de kans niet groot dat we over vijf tot tien jaar weer opnieuw op zoek moeten naar meer ruimte, omdat we nu uitgaan van laagconjunctuur? Ik bedoel, we hebben er juist voor gekozen om ondernemers zekerheid te bieden voor de toekomst. Hoever in de toekomst kiezen we eigenlijk als we voor deze laagconjunctuur gaan?

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik naar de fractie van D66. Nog behoefte aan een tweede termijn? Nee. Fractie van Morgen? De heer Nijenhuis.

De heer **Nijenhuis (Morgen)**: Nee, verder geen vragen op dit moment. In ieder geval dank voor de duidelijke uitleg van al die vragen van onze kant.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik naar de fractie van WB. De heer Meinen.

De heer **Meinen (Winterswijks Belang)**: voorzitter, dank u wel. Ik hoor de wethouder net, zeggen wij gaan niet die overzichtskaart maken. Waar bent u zo bang voor, zou ik willen vragen? U zegt eigenlijk van, we hebben een puzzel gemaakt als college en als ambtenarij. Die puzzel bestaat op dit moment uit zeven stukjes. En als u zelf als raad of als inwoner bij elkaar kunt puzzelen, dan ziet u wat eruit komt. Maar wij gaan u het voorbeeld niet geven. Dat is toch wel bijzonder. Als ik een middag met die kaartjes ga knutselen, heb ik ze waarschijnlijk in elkaar gepaint. Dan ziet het er niet zo mooi uit als wanneer u dat zou laten doen. Het lijkt me toch een kleine moeite dat u bij de ambtenarij vraagt, laat die kaart nu gemaakt worden. Dan weet iedereen over welke gebieden we het hebben. Dan kan iedereen controleren in de openbaarheid, woon ik straks in of bij een industriegebied, mogelijk? Dan kan iedereen controleren, bijvoorbeeld de heer Stammers of de heer Sonderen die daarnaar vraagt, hoeveel hectare potentieel gebied kunnen we eigenlijk vinden? Dat lijkt me toch een kleine moeite. Dit antwoord verbaast me eigenlijk, eerlijk gezegd, wel. Hoe kan dat, voorzitter?

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik nog even naar de fractie van de Partij van de Arbeid. Behoefte aan tweede termijn? Ja. De heer Van Eck.

De heer **Van Eck (PvdA)**: Zeker. Dank u wel, voorzitter. Onze vragen zijn netjes beantwoord. Daar dank ik voor. Om te beginnen, de wethouder zegt over het participatiestukje, met die mensen gaan we praten en dan gaan we iets doen. Nou is de uitspraak iets doen ons misschien een beetje te vrijblijvend. We zouden aan de wethouder willen vragen of aan het college willen vragen, kunt u dan

op zijn minst toezeggen dat u een reactie geeft, dat nog schriftelijk, zodat wij ook inhoudelijk kunnen kijken wat er is teruggekoppeld naar die personen die dan op een of andere manier hun zorgen hebben geuit? Dat we ook laten zien als gemeente dat we ze daadwerkelijk serieus nemen en niet afdoen met een bepaalde informatieavond. Daarnaast, er doen mij nog een enige vragen op door de zorgen die de VVD uit over de laagconjunctuur, hoogconjunctuur en daarbij behorende uitbreidingsbehoefte. Ik lees uit de uitbreidingsbehoefte dat er gewerkt is bij het vaststellen van de laagconjunctuur-, hoogconjunctuurscenario dat het gaat over eigenlijk een soort autonome groei of een autonome vraag op basis van beleidsarm. Als je extra economisch beleid gaat voeren, dan stimuleer je eventueel de vraagkant. Maar wij gaan als het goed is beleid voeren op wie op die nieuwe bedrijventerreinen mogen zitten. Is het dan niet zo, of begrijp ik het dan verkeerd, dat die laagconjunctuur misschien nog geeneens aan de minimumkant ligt, maar dat daar eigenlijk nog onder gaat komen, om de vraag te gaan sturen op die bedrijven die op die stukken mogen gaan zitten? We zijn al beleid aan het voeren om niet alle bedrijven niet de complete autonome economische groei daar toe te staan. Als kleine reactie nog, ik weet niet of dit zozeer op het college is, ik kan mijnheer Meinen zijn commentaar volgen, waarom misschien het handig is om die kaartje toch op elkaar te leggen en dan te kijken precies waar de overgebleven gebieden zijn. Ik heb daar wel een vraag bij. Maar misschien heb ik me net verkeerd dan geuit. Want dat is niet precies wat onze vraag was. Onze vraag was puur, laat het juist vaag, maar geef aan of het mogelijk is om die ruimte te vinden en om ons opties te geven. Want het gevaar zit erin als wij die kaartjes echt concreet op elkaar gelegen en zien wat er uit gaat komen dat we weer gaan praten over stukken grond in plaats van inhoudelijke kenmerken of inhoudelijke keuzes waar wij als politiek voor staan. En dat zou mij lastig lijken, want dan verliezen we denk ik op inhoudelijke gronden wat.

De **voorzitter**: Ik zie dat de heer Meinen een interruptie op de PvdA heeft.

De heer **Meinen (Winterswijks Belang)**: Mijnheer Van Eck, een vraag aan u. U duidt dat op een bepaalde wijze. Is het niet gewoon veel beter om voor onze inwoners de duidelijkheid te geven die zij ook zelf bij elkaar zouden kunnen knutselen in een namiddag? Is dat niet veel handiger om dat gewoon op een professionele, transparante, openbaar controleerbare manier te doen? Bent u dat met me eens?

De **voorzitter**: De heer Van Eck.

De heer **Van Eck (PvdA)**: Dank u wel, voorzitter. Ik ben het absoluut met u eens. Ik weet alleen niet of dat op dit moment moet. Wat wij ook voor de burgers moeten doen, zijn goed inhoudelijk afgewogen besluiten nemen. En op dit moment weet ik niet of we daarbij nodig hebben dat we over stukjes grond gaan praten en waar dan wel, waar dan niet? Waar andere belangen zich ook kunnen mengen. Ik denk dat bij die locatiepaspoorten of bij het aanwijzen, dan komen we in de vervolgstap op. Bij het aanwijzen van de verder te onderzoeken locaties, dan kunnen we het inderdaad hebben waar u het over heeft. Maar op dit moment dat al op voorhand ter discussie te leggen, dat vraag ik me ten zeerste af.

De **voorzitter**: Was u ook gekomen tot de afronding van uw tweede termijn?

De heer **Van Eck (PvdA)**: Dat was hem, voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Van Eck. Dan gaan we naar tweede termijn aan de kant van het college. Wethouder Visser.

Wethouder **Visser**: Ik zou graag nog even vijf minuten schorsen.

De **voorzitter**: Dan krijgt u vijf minuten schorsing.
Ik verzoek iedereen weer om zijn plaatsen in te nemen. En dan heropen ik de vergadering. Gaan we naar de tweede termijn aan de kant van het college. Wethouder Visser.

Wethouder **Visser**: Dank u wel, voorzitter. Een aantal vragen staan nog open. De PvdA vraagt van: hoe kun je laten zien dat je serieus met participatie omgaat? En kunt u ons inzichtelijk maken wat er gedaan is met die participatie? Van de participatiebijeenkomst wordt een verslag gemaakt. Daarin kunt u en ook de omwonenden teruglezen wat er gezegd is. En later is er natuurlijk ook te zien wat daarmee gedaan is. Even kijken. Dan wordt er ook gevraagd door de VVD van, hoe groot acht u de kans dat we binnen de kortste keren weer met elkaar in gesprek moeten? Dat is moeilijk in te schatten. Dat weten we gewoon niet. We weten niet hoe de economie zich gaat ontwikkelen. En het is gewoon het dilemma, ga je nu voorzichtig reserveren of ga je veel te ruim reserveren. Wij hebben gezegd of het college heeft gezegd, op dit moment kiezen wij aan de voorzichtige kant, omdat de grond ook zo schaars is in Winterswijk. Hoe zit het met grote en kleine locaties? Alle locaties die voldoen aan de randvoorwaarden, die krijgt u straks te zien. En dan kunt u ook de keuze maken of u één grote locatie wil hebben of meerdere kleinere. Wij brengen ze allemaal in beeld welke locaties uiteindelijk voldoen aan de randvoorwaarden. En dan ga ik nog Winterswijks Belang. Want we zijn hier vanavond bij elkaar om te spreken over de randvoorwaarden. Daar hebben we een aantal bijeenkomsten aan besteed. We hebben u geïnformeerd over wat het belang is en hoe het zit met randvoorwaarden. Vanavond en de 30e mag u bepalen welke randvoorwaarden u belangrijk vindt. En daarna komt het proces van, welke locaties dat daar dan inpassen. We hebben een zorgvuldig proces met elkaar afgesproken. En nogmaals, ons advies is: ga nu niet dat met elkaar vermengen, het kiezen van randvoorwaarden en het noemen van locaties, want dat komt de zorgvuldigheid van het proces niet ten goede.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Meinen.

De heer **Meinen (Winterswijks Belang)**: Voorzitter, dank u wel. Ik snap uw terughoudend wel, wethouder Visser. Natuurlijk wil je niet op concrete plekken heel veel reuring veroorzaken, waar op dit moment misschien wel rust is. Dat begrijp ik wel. En dat u daar een zorgvuldig proces in loopt als college. Maar aan de andere kant betekent het aantal randvoorwaarden dat u voorlegt, de zeven die hier voorliggen... En ik heb uit deze commissie eigenlijk nog geen tornen aan die inhoudelijke randvoorwaarden gehoord. Waarschijnlijk, mijn inschatting is, die randvoorwaarden zullen wel min of meer intact blijven. Ik hoop dat u dat met mij eens bent. Maar dat betekent iets voor de plekken in Winterswijk en niet één plek of twee of drie, maar het geheel aan plekken wat over blijft waar je die industriegebieden zou kunnen vestigen. Dat zegt niets over één plek of één achtertuin of één voortuin van een bepaalde bewoner. Het is uw taak denk ik als college om de raad in de positie te brengen, wat betekent die set aan randvoorwaarden concreet voor Winterswijk? En mijn vraag aan u is, bent u dat met mij eens. En zo ja, wilt u de raad daar dan optimaal voor in positie brengen? Tot zover.

De **voorzitter**: Het college.

Wethouder **Visser**: Dank u wel, voorzitter. Dat ben ik helemaal met u eens. En dat is exact wat we in de volgende stap gaan doen. U bepaalt nu de randvoorwaarden. U gaat uiteindelijk een besluit nemen over de randvoorwaarden. En de volgende stap is dat wij inzichtelijk maken welke locaties dan resteren. En op dat moment, waar u net ook om vroeg, gaan we de buurt informeren. Die gaan we vertellen hoe hun gebied in beeld is gekomen en ook het proces wat daarna gelopen gaat worden met die buurt. Qua zorgvuldigheid ben ik het volledig met u eens. Alleen qua timing ben ik het niet met u eens en zou ik toch ook vast willen houden aan het afgesproken proces.

De **voorzitter**: De heer Meinen nog een interruptie?

De heer **Meinen (Winterswijks Belang)**: Nog een preciserende vraag. Bestaat er een kaart waarop hetgeen wij, en volgens mij ook de fractie van de PvdA, om vraagt? Is die er?

De **voorzitter**: Het college.

Wethouder **Visser**: Ik ken die kaart niet, maar ik weet niet of hij intern er wel of niet ligt. Dat kan ik voor u navragen.

De **voorzitter**: Dank u wel. U was ook aan uw einde van de tweede termijn?

Wethouder **Visser**: Ja.

De **voorzitter**: Mooi. Dan sluiten we de tweede termijn aan de kant van het college. Dan blijft er nog één toezegging overeind staan. Dat is de schriftelijke beantwoording van de vragen van Voor Winterswijk. En er wordt gecontroleerd of er een kaartje rond circuleert. En daar komt ook het college bij u op terug. Dat is wat er afgesproken is. Kijk ik rond. Ik vermoed zo dat het doorgaat als een bespreekstuk, gezien er nog veel vragen over staan. Dat concludeer ik goed. Dan gaat het door als bespreekstuk naar de raadsvergadering.

6. **Water- en Rioleringsprogramma 2024-2028**

Om de uitdagingen met water aan te gaan en de kwaliteit van de leefomgeving in de gemeente op niveau te houden, is het van belang de openbare ruimte met de onderliggende systemen en structuren te onderhouden. Eén van de kernfactoren hierbij is het in stand houden en optimaliseren van de voorzieningen omtrent de riolering en het watersysteem. Het water en rioleringsprogramma (WRP) beschrijft de visie en ambitie van de gemeente Winterswijk omtrent de wettelijke riool- en watertaken. Het WRP geeft toetsbare kwaliteitskaders voor het in stand houden van de huidige voorzieningen en het toekomstbestendig waterrobuust en klimaatadaptief maken van de riolering, watersysteem en leefomgeving. Het college stelt de raad voor om het Water- en Rioleringsprogramma 2024-2028 (Wrp) vast te stellen, in te stemmen met het handhaven van de rioolheffing op het huidige niveau t/m 2028, met uitzondering van de inflatiecorrectie per jaar en het Gemeentelijk Waterplan Winterswijk 2019-2023 (GWP) in te trekken.

De **voorzitter**: En gaan we door naar het volgende agendapunt. Dat is het Water- en Rioleringsprogramma 2024-2028. Beginnen we met de eerste termijn aan de kant van de raadscommissie. Ik kijk even naar de fractie van het CDA. Is er behoefte aan eerste termijn? Ja. De heer Vuijk.

De heer **Vuijk (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt een mooi uitgewerkt en verzorgd nieuw Water- en Rioleringsprogramma 2024-2028. In dit plan wordt uitgebreid de visie beschreven hoe we in de toekomst met water en de daarbij behorende voorzieningen willen omgaan. Als gezegd, een mooi plan waar wij als CDA zeker positief tegenover staan. Wel kwamen bij ons nog de volgende vragen naar voren. Water wordt het blauwe goud genoemd. Dat begrijpen we. Wel vroegen we ons af hoe we water als grondstof moeten zien? Kan het college, de wethouder dit toelichten? Tevens is het advies om de rioolheffing niet te verhogen, maar alleen te indexeren. Aan de genoemde variant waarin wordt gerekend met een mogelijke rente van vier procent, gaat men bewust voorbij. We weten echter allemaal dat het klimaat steeds onvoorspelbaarder wordt. Is het daarom niet verstandiger om in die periode toch ieder jaar een geringe stijging in te bouwen, om zo te voorkomen dat er na die periode opeens een grote verhoging doorgevoerd moet gaan worden? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik naar de fractie van D66. Behoefte aan een eerste termijn? Nee. En de fractie van WB? Fractie van de Partij van de Arbeid? Fractie van Morgen? Fractie van de VVD, behoefte aan eerste termijn? Nee. Fractie van Voor Winterswijk? Gaan we naar de eerste termijn aan de kant van het college. Geef ik het woord aan het college. Mevrouw Fleuren.

Wethouder **Fleuren**: Dank u wel, voorzitter. De vragen van het CDA. Water als grondstof. Kijk, bepaalde afvalstromen bevatten nutriënten, zoals stikstof of fosfaat. En het zou wenselijk kunnen zijn om die terug te winnen, bijvoorbeeld voor de toepassing in kunstmestkorrels. Dat zijn natuurlijk nog nieuwe technieken. Daar zijn we nog niet zover mee, maar gelukkig is het waterschap hier ook bij betrokken. En het is de bedoeling dat wij vanuit Winterswijk mee gaan denken, zoals Oost Gelre ook daarin mee gaat denken. U moet dat zien als afvalwater dat als meststof eigenlijk gebruikt zou worden, ook als je dat zou kunnen splitsen. Die nutriënten die bruikbaar zouden kunnen zijn in de toekomst. En dan heb je natuurlijk ook het water wat je daaruit filtert, wat weer hergebruikt zou kunnen worden, wat weer gezien kan als grondstof. Zo zou u die zin moeten lezen. Is dat voldoende zo? Of is dat een vraag die u moet stellen? Sorry.

De **voorzitter**: Volgens mij staat alleen de vraag nog open rondom de rioolheffing van de garantstelling in de komende jaren. Maar dan kijk ik even naar het CDA. Misschien dat u die nu nog kunt beantwoorden, zodat we daarna door kunnen naar de tweede termijn.

Wethouder **Fleuren**: Dat is goed. Is dat verstandig om die heffing nu al hoger te doen? Het college vindt van niet, omdat uiteindelijk het uitgangspunt is in deze voor sommige mensen wat moeilijke tijden om die heffing gelijk te houden, maar dan alleen met de prijsindex te verhogen. Wij vinden het namelijk verstandig om zo in te steken. En de rioolvoorziening wordt dan ook gebruikt waarvoor die bedoeld is. Die rekenrente van twee procent lijkt heel laag uit. De meeste hypotheekrentes zijn inmiddels wel wat hoger. Of u heeft een hele goede afspraak gemaakt en tijdig vastgezet. Maar wat de gemeente kan lenen, dat zijn vaak langjarige afspraken. Voor de gemeente is dit een reële rekenrente van twee procent. Er zijn zelfs tijden geweest dat gemeentes geld konden lenen en er ook nog geld bij kregen, een soort negatieve rente. De rioolheffing an sich wordt jaarlijks vastgesteld door de raad. Wij hebben ook de tijd elk jaar, maar zo vaak als we dat willen, om eventueel bij te stellen. Maar in de stukken zit ook een mooi tabelletje. Heeft u ongetwijfeld gezien, dat op dit moment de voorziening ook dusdanig gevuld is dat we de ambities waar kunnen maken, zowel vanuit de watertaken als vanuit de rioleringstaken, maar ook die zorg voor het klimaat. In 2022 heeft u de klimaatadaptatiestrategie vastgesteld. En de activiteiten die daaruit voortvloeien, zetten we hier ook in. En die voorziening geeft u eigenlijk nog de gelegenheid om voorlopig dat zonder verhoging van de heffing toch waar te kunnen maken? En we blijven dat monitoren natuurlijk. Als dat eerder nodig mocht zijn, dan komen we daar zeker op terug. Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik rond of er nog behoefte is aan een tweede termijn. Kijk ik even naar de fractie van het CDA.

De heer **Vuijk (CDA)**: Prima dat de lasten voor de burger zo laag mogelijk worden gehouden. Dank voor de toelichting.

De **voorzitter**: Kijk ik nog even of er andere fracties waren die geen eerste termijn hadden, maar wel behoefte hebben aan een tweede termijn. En kan ik daarmee concluderen dat het een akkoordstuk is? Dan gaat het door als akkoordstuk naar de raadsvergadering van 30 november.

7. 2e bestuursrapportage 2023 Fijnder Werkleerbedrijf Oost Achterhoek

Fijnder Werkleerbedrijf Oost-Achterhoek voert in het kader van Gemeenschappelijke regeling Fijnder de taken uit op het gebied van Werk en inkomen voor de gemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk. Het Dagelijks Bestuur (DB) van Fijnder heeft op 12 september 2023 de Tweede bestuursrapportage 2023 inclusief de Derde begrotingswijziging 2023 en de Eerste begrotingswijziging 2024 aan de deelnemende gemeenten toegezonden. Op grond van artikel 35 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kunnen de gemeenteraden aan het DB van Fijnder hun zienswijze op de Derde begrotingswijziging 2023 en de Eerste begrotingswijziging 2024 kenbaar maken. Het Algemeen Bestuur van Fijnder stelt vervolgens de Tweede bestuursrapportage 2023 inclusief de begrotingswijzingen vast op 18 december 2023. Het college stelt de raad voor om (1) kennis te nemen van de Tweede Bestuursrapportage 2023 inclusief de Derde begrotingswijziging 2023 en de Eerste begrotingswijziging 2024 van Fijnder en (2) geen zienswijze in te brengen op de Derde begrotingswijziging 2023 en de Eerste begrotingswijziging 2024.

De **voorzitter**: Gaan we naar het volgende agendapunt. Dat is de Tweede Bestuursrapportage 2023 Fijnder Werkleerbedrijf Oost Achterhoek. Kijk ik voor de eerste termijn als eerste naar de fractie van Voor Winterswijk. Mevrouw Poels.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Dank u wel, voorzitter. Moet ik de microfoon ook dichterbij zetten voor het geluid? Anders praten we iets harder. Dank u wel. We hebben wel een aantal vragen over de zowel de Bestuursrapportage als de begrotingswijzigingen voor 2023 en de eerste voor 2024. Allereerst lezen we dat er in het bestandsvolume een daling is dit jaar. En we lezen daarin ook dat het eigenlijk tegen de trend in is, landelijk gezien, want landelijk dat er een... Ik zeg het eigenlijk verkeerd. Dat er bij ons een stijging is en dat is tegen de trend in van de daling die landelijk gaande is. En onze vraag is eigenlijk, was u daarvan op de hoogte dat die stijging gaande was afgelopen jaar? Als tweede over de instroom van asielzoekers. Even een vraag ook ter

verduidelijking. Het is toch zo dat wij, laat ik het even plat zeggen, een zak met geld krijgen vanuit de landelijke overheid voor deze doelgroep. Mijn vraag, is dat zo? Krijgen wij van de landelijke overheid daar financiële middelen voor? Dan gaat het stuk ook over een moeilijk bemiddelbare doelgroep en dat dat juist geleid heeft tot die stijging. Onze vraag is eigenlijk, is dat dan anders dan landelijk? Want landelijk is er sprake van een moeilijk bemiddelbare doelgroep. Wijken wij dan als regio daarvan af? Even kijken. En die moeilijk bemiddelbare doelgroep. Het is dan toch ook niet zo dat die mensen volledig hoeven uit te stromen? En rekent u met de cijfers wel op honderd procent uitstroom of rekent u ook op partiële uitstroom? Het zou kunnen zijn dat mensen misschien wel voor een gedeelte aan het werk kunnen, maar voor een gedeelte nog wel onder Fijnder blijven. Onze vraag is, is het honderd procent uitstroom of partiële uitstroom? De vraag is ook, als dat het geval is, zou u dat kunnen monitoren? Hebt u daar cijfers van? En als vijfde. Even kijken. Dat is die honderd procent uitstroom. De Wet inburgering, daar is ook weer sprake van een toename van aantal mensen. Dat begrijpen wij. Maar het kan toch niet zo zijn dat dat tot financiële problemen en een toename van budget leidt? Want daar krijgen we toch ook gewoon financiering voor. Mijn vraag is van, kunt u dat uitleggen? En als laatste punt, en mijn excuses ik heel erg uitgebreid ben voor de rest van de raadsleden, maar dat gaat over dat personeelsbudget. Wij begrijpen het dat de invulling van vacatures lastig is. Het is natuurlijk een landelijk probleem. Maar als je aan de ene kant merkt dat invulling van vacatures lastig is en aan de andere kant de uitstroom moeilijk is, zouden daar geen kansen liggen om op een andere manier te gaan kijken naar vacatures, uitstroom van mensen? En zou het mogelijk zijn om Fijnder misschien te stimuleren om daar eens wat creatiever naar te kunnen kijken en om een denkrichting mee te geven? Misschien zou men kunnen kijken naar ervaringsdeskundigheid en mensen die daarin zouden kunnen bijdragen. Dank u wel, voorzitter. Dat was mijn punt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik naar de fractie van de VVD. Behoefte aan een eerste termijn? Ja. De heer Nijman.

De heer **Nijman (VVD)**: Dank u wel, voorzitter. Een aantal dingen. Niet heel erg veel, maar wel een paar. Er moet weer geld bij zag ik al wel weer. Een heleboel ook weer volgend jaar. En ik lees gelukkig wel dat Fijnder alle doelstellingen haalt. Ik kon alleen nergens vinden in de beleidsrapportage welke doelstellingen dat dan zijn. En als dat dan de missie is, die heb ik gelezen, die is op geen enkele manier toetsbaar. Dingen die niet toetsbaar zijn, kun je volgens mij ook niet meten. Maar het kan aan mij liggen. En ik maak me een beetje zorgen, inderdaad wat mevrouw Poels ook al zei, die instroom vanuit het azc. Daar komt 51 procent van in een uitkeringspositie, heb ik begrepen. In dezelfde lijn vraag ik mij dan af, zou ik wel willen weten van de wethouder wat daar dan mee gedaan wordt? Dat is inderdaad een moeilijk bemiddelbare doelgroep. Maar dat waren de Oekraïners ook. Ik heb net gegoogeld even. We hebben 196 Oekraïners gehuisvest. En dan kijk ik naar de matching die ze daar gedaan hebben. Van die 196 Oekraïners die er zijn, zijn met 31 mensen gesprekken gevoerd en daar werkten er nu 2 van. Dan denk ik van: dan heb je niet veel gedaan in een jaar. Graag uw reactie. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik naar de fractie van Morgen. Behoefte aan een eerste termijn? De heer Bollen. De microfoon staat niet aan. En dat is wel nodig.

De heer **Bollen (Morgen)**: Dank u wel. Wij hebben kennis genomen van de kostenstijging. En de eerste vraag is eigenlijk, het college stelt voor om geen zienswijze in te brengen. Wat is de achtergrond daarvan? De tweede vraag: welke maatregelen heeft Fijner zelf getroffen om de stijging van de kosten te beheersen? Daar zien wij ook niets van terug in de rapportage. Wat heeft het college gedaan om die stijging van de kosten van Fijner tegen te gaan? En hoe krijgt de gemeente in de toekomst beter grip op de begroting van Fijner? En welke actieve rol ziet het college daarvoor voor zichzelf? Want de begroting stijgt fors en er lijkt eigenlijk geen einde in zicht op deze manier. Graag een reactie. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk even naar de fractie van de PvdA. De heer Ten Pas.

De heer **Ten Pas (PvdA)**: Dank u wel. Ook van onze kant een aantal vragen. De heer Nijman noemde ook al dat er geld bij moet. Voor Winterswijk zou dat betekenen meerdere tonnen structureel, zowel voor ‘23 als voor ‘24. Dit wordt dan verwerkt in de gemeentelijke jaarrekeningen in de Bestuursrapportage. De kernvraag is: in hoeverre staat hier dekking tegenover vanuit het rijk, zowel voor die extra uitgaven, bijvoorbeeld voor de Oekraïners, voor de Wet inburgering en de energietoeslag? Maar ook in algemene zin, worden de hogere kosten volledig gecompenseerd door het rijk? Aanvullend over de financiën. Ik heb deze week gelezen dat er een onderhandelaarsakkoord is voor de cao SW, waar ook Fijnder mee werkt. Dat is nu logischerwijs nog niet verwerkt in deze Bestuursrapportage. Maar naar ik aanneem leidt ook die cao-stijging tot weer stevige extra lasten. Wat verwacht het college hiervoor? Ook een vraag over de moeilijk bemiddelbare groep, net als mevrouw Poels. En mijn achtergrond is vooral van: het is natuurlijk wel van belang dat we juist voor die moeilijk bemiddelbare groep ook een goede en passende plek vinden. Als dat niet op een plek kan voor betaald werk, dan op een andere waardevolle plek in de samenleving. Wat wordt er gedaan om die groep toe te leiden naar een passende en duurzame plek? En hebben we eigenlijk wel voldoende aanbod daarvoor, wetende dat die groep toeneemt en complexer wordt? Dan over de energietoeslag. Het originele plan van het Winterswijks college was om de norm van 150 procent aan te houden. Die is naar beneden bijgesteld tot 120 procent. Daar is de raad ook in de zomermaanden volgens mij over geïnformeerd. Dat betreuren wij. En nu snap ik dat die extra uitgaven niet een-op-een gecompenseerd worden door het rijk. Maar mij staat bij dat het de intentie was om die extra uitgaven te verantwoorden uit de het door de raad beschikbaar gestelde taskforce budget. Zou de dekking beschikbaar zijn en is de vraag of het college dit nog wil heroverwegen. Dan over de Meedoenregeling voor volwassenen. Het aantal aanvragen blijft fors achter, hebben we gelezen. Wat wordt er concreet gedaan om die Meedoenregeling een succes te maken? Zit er eigenlijk wel voldoende prioriteit op? Wanneer kunnen we de resultaten verwachten? En tot slot, de arbeidsmatige dagbesteding, die voorziening die nu opgetuigd is. Ook daar blijft het aantal aanmeldingen achter. Wat wordt er concreet gedaan om die voorziening wel een succes te laten maken? Zo lezen we bijvoorbeeld dat er wordt ingezet op de samenwerking tussen de consulenten van Fijnder en de Wmo-consulenten van de gemeente. Dat roept eigenlijk de vraag op, had dat niet al gebeurd moeten zijn? Of hebben we dan voldoende vertrouwen dat het nu wel gaat leiden tot een succes? En waarom is dat ook volgens mij van belang? Juist in het licht van die stijgende kosten voor onder andere de Wmo, waar ook hier de afgelopen weken intensief over gesproken is. We hebben een vrij toegankelijke voorziening voor arbeidsmatige dagbesteding. Hoe gaan we ervoor zorgen dat we dat kunnen optimaliseren? Dat was de eerste termijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik naar de fracties van WB. Behoefte aan eerste termijn? De heer Pleiter.

De heer **Pleiter (Winterswijks Belang)**: Dank u wel, voorzitter. We hebben al heel veel kritische vragen gehoord, die wij ook op ons papiertje hadden staan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Kijk ik naar de fractie van D66. Behoefte aan eerste termijn? Nee. Kijk ik naar de fractie van het CDA. Behoefte aan eerste termijn? De heer Van der Zwet.

De heer **Van der Zwet (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben ook nog een paar vragen. Uit de Tweede Bestuursrapportage blijkt dat er flink bij geplust moet worden. En wat ons daaraan eigenlijk opvalt, is dat Winterswijk voor bijna wel de helft daarvan de lasten moet betalen. Waarom gaat het in Winterswijk dan blijkbaar slechter dan in de andere gemeenten, zoals Berkelland en Oost Gelre? En waardoor komt dat? En met deze flinke plussen vragen we ook af of deze kosten al mee zijn genomen in de vastgestelde begroting? En ook aansluitend op de vraag van de PvdA op de Meedoenregeling, zien we dat er inderdaad een achterstand is. We lezen ook dat in de aankomende periode de resterende personen worden aangeschreven. Maar is dat wel voldoende? Ik kan me voorstellen dat enkel een brief naar deze personen toesturen er niet toe leidt dat ze gebruik gaan maken van deze Meedoenregeling. En dat is dan wel de bedoeling. Zit daar meer actie achter? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Gaan we naar de eerste termijn aan de kant van het college. Wethouder Schepers.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Dank u wel, voorzitter. Ik had al een paar vragen schriftelijk toegezonden gekregen. Ik begin even met die vragen, want die geven waarschijnlijk ook al een stuk antwoord op de vragen die ook door andere partijen zijn gesteld. Er wordt gevraagd, er moet inderdaad geld bij. En de PvdA vraagt met name, staan daar dan ook budgetten tegenover? Dan begin ik even bij de energietoeslag. Op basis van de schatting van het aantal huishoudens dat beroep kan doen op de energietoeslag is het budget dat we daarvoor krijgen van het rijk toereikend. Voor de inburgering ontvangen wij per inburgeraar een vast bedrag in drie jaar tijd. Die financiering is deels achteraf. Daarom staat hij nu als een meer betalen in deze lijst. Maar we krijgen achteraf daar financiering voor. Er staat wel dekking gewoon tegenover vanuit het rijk. Dat geldt overigens ook voor de kosten van de uitbetaling leefgeld aan Oekraïners en de salariskosten van de SW'ers. Dat klopt. Er is een nieuwe cao afgesproken. Die algemene uitkering moet hierop aangepast worden. Maar er kan inderdaad een deel voor de rekening van de gemeente komen. Maar wij weten op dit moment niet in hoeverre het rijk met een tegemoetkoming zal komen, want dat is pas 1 november afgesproken. Daar moet het rijk nog duidelijkheid over geven. Dan de moeilijk bemiddelbare groep. Fijnder heeft een uitgebreid aanbod voor deze groep. Ik moet daar wel bij zeggen, jullie weten denk ik allemaal hoe erg het tekort is op de arbeidsmarkt aan goed personeel. Alle medewerkers die kunnen werken, die zijn op dit moment ingezet. En dat blijft. En dat is ook landelijk het geval. Er blijft een groep over die wat moeilijker tot de arbeidsmarkt bemiddelbaar is. En daar zetten we nu fors op in. We hebben daar heel veel instrumenten voor. Proefplaatsingen, werkervaringsplaatsen, participatieplaatsen, sociale activering, beschut werk, hulp op de werkplek van een jobcoach voor de ... Anderstaligen hebben een taaljobcoach. En daar is net een eerste evaluatie van geweest. Dat gaat echt heel supergoed. Dat zijn mooie dingen. Nou hebben we de wettelijke loonkostensubsidie. De hulp bij leerwerktrajecten hebben we nog. Kinderopvang kunnen we inzetten als het gaat om kinderen die thuis zijn, waardoor een ouder beperkt wordt te werken. Dat zetten we ook in, als dat nodig is. We geven bij Fijnder hulp bij het leren van de Nederlandse taal. En een mooi voorbeeld, waar ik u volgens mij al eerder over hebben gemeld, is het project Gewoon D'ran, waarin we een activeringstraject zetten op mensen die echt een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Waarbij we in het afgelopen half jaar, was een periode van 28 weken, gezien hebben dat van 12 deelnemers er een stuk of 10 naar een werkervaringsplaats zijn uitgestroomd of deels naar werk of geheel naar werk. We kunnen altijd nieuwe projecten starten, maar nieuwe projecten kosten ook geld. En ik denk dat met de set die ik net heb opgenoemd al een hele stap gemaakt wordt. Mevrouw Poels vroeg ook nog, nemen we alleen maar 100 procent uitstroom naar werk mee? Nee, dat doen we niet. Want niet iedereen is in de gelegenheid om 100 procent uit te stromen. Er wordt een meting gedaan door de consulenten van Fijnder, die daar ook voor zijn opgeleid. En die bepalen hoeveel uur iemand inzetbaar is voor werk. En daar wordt ook dan op ingezet. Voor de groep, en dat is met name de Meedoen groep, die echt nog niet klaar is voor het arbeidsproces, daar nemen we de stappen richting vrijwilligerswerk. En een Mini Manna bijvoorbeeld die echt de cliënten probeert klaar te stomen om een stukje hoger op de participatieladder te komen. Ook daar zitten onze mensen van het WerkgeversServicepunt bovenop. Dan de vraag over de energietoeslag. Daar was inderdaad het plan om 150 procent aan te houden. Het hogere budget wat we daarvoor nodig hadden, was 1,2 miljoen. Dat zit ook niet in het taskforcebudget. Daar is geen dekking voor. En op de vraag, willen we dat heroverwegen, is het antwoord ook nee. Dan de Meedoenregeling volwassenen, zijn ook meerdere vragen over gekomen. Inderdaad, klopt dat iedereen die 100 procent van de bijstandsnorm, is de inkomensgrens, tot het bestand van Fijnder behoren heeft daar een brief over gehad om ze te wijzen op de regeling. Maar wij zien ook dat het nog niet volledig wordt uitgenut. We gaan binnenkort in ieder geval de gesprekken aan om te kijken hoe we die uitnutting beter kunnen regelen. En dan gaan we ook creatiever kijken. Misschien moeten we het niet bij Fijnder beleggen en niet met een Meedoen applicatie, maar wel in een subsidievorm aan een organisatie die zich op dit vlak bezighoudt. Maar die gesprekken moet ik nog voeren. En ik hou uw raad daar graag van op de hoogte. Overigens is het bestede bedrag wat in deze rapportage staat de helft van het bedrag van wat er nu is opgesoupeerd. Er is vijftig procent toename, maar dat is nog steeds niet voldoende. Daar moeten we op blijven inzetten. Dan de arbeidsmatige dagbesteding. Het is eigenlijk een hele nieuwe voorziening. De implementatietijd en de gewenningstijd is daar ook wel van belang. Maar samen met

Fijnder werken we op alle fronten aan het bekendmaken van deze voorziening. En we zijn pas gestart per 1 maart. Ruim zeven, acht maanden zijn we nu bezig. We hebben zelf zeven mensen aangemeld. En dat zijn mensen die bij het Wmo-loket komen, omdat zij een vraag hebben. De Wmo-consulenten kijken vervolgens, is dit iemand die nog in aanmerking komt voor een arbeidsproces? Die aantallen zijn niet heel hoog. Wij hebben er zeven aangemeld, waarbij er vijf al uitgevallen zijn vanwege, hoe zeg je dat, onvoldoende mogelijkheden richting de arbeidsmarkt en niet in aanmerking komen voor deze voorziening. Dat is op dit moment de inzet. Daar blijven we op inzetten. U zegt, had dat niet eerder gemoeten, die samenwerking met de jeugdconsulenten? Die is natuurlijk ook al veel eerder dan het gesprek wat wij hier vandaag hebben opgepakt. Daar wordt zeker aandacht aan besteed. Dan heeft Morgen nog een aantal vragen. Waarom we geen zienswijze inbrengen? Eigenlijk komt dat, omdat de begrotingswijzigingen en de extra kosten niet beïnvloedbaar zijn door Fijnder. Het gaat bijvoorbeeld over uitbetaling aan leefgeld van Oekraïense ontheemden. En daar staan rijksmiddelen tegenover. Het gaat om inkomensverhoging door de indexering van de minimumlonen. Daar heeft Fijner geen invloed op. En daar staan ook middelen tegenover. En het komt door de energietoeslag. En ook daar staan rijksmiddelen tegenover. En ik heb net al gezegd, de inburgering en de statushouders, ook daar staan middelen tegenover. Fijnder heeft hierop geen maatregelen kunnen treffen, omdat ze daar zelf gewoon geen invloed op hebben. Wat heeft het college dan gedaan om de stijging van kosten van Fijnder tegen te gaan? Het college heeft ook geen invloed op deze stijging, maar wij zijn altijd met Fijnder in gesprek om te kijken, hoe strak kunnen wij aan de wind zeilen? En dat gebeurt uiteraard bij de begroting. En daar is door de gemeente Berkelland ook een zienswijze ingebracht, die wij van harte hebben ondersteund. En die zienswijze vraagt eigenlijk aan Fijnder om altijd kritisch te blijven kijken naar de eigen begroting en de mogelijkheden te onderzoeken, om A, zo realistisch mogelijk te begroten. Uitgaan van reële loonkosten. En daarnaast kosten te verlagen en inkomsten te verhogen waar dat mogelijk is. Bij de begroting zijn we daar zeker over in gesprek. Daar bent u ook in de gelegenheid om een zienswijze nog steeds in te brengen. Op die manier, wij zijn altijd kritisch. Dat kunt u van het college ook verwachten. Hoe krijgt de gemeente ook in de toekomst beter grip op de begroting van Fijnder? Dat kan via de raad, via u. Maar wij zijn altijd kritisch en wij kijken altijd naar, waar kunnen wij nog goedkoper werken en waar niet? Even kijken. Ik loop heel even de vragen na. Het bestandsvolume, ik hoop dat ik het begrijp, is omhoog gegaan. Wisten wij dat al van tevoren? Nee, wij gaan af op de landelijke trends. Die gaven een daling aan. En landelijk zit het ook op 0,2 procent nu aan stijging. Wij zitten daar iets boven. Dat wisten wij niet van tevoren, maar we stellen daarop elke keer bij. En ook krijgen wij elke keer bijgestelde gegevens. Ik heb dit allemaal. Personeelsbudget, die vind ik wat lastig te beantwoorden. Het klopt inderdaad dat Fijnder moeilijkheden heeft om vacatures in te vullen. Dat zijn geen vacatures buiten Fijnder. Dat zijn vacatures bij Fijnder die openstaan. De groep die wij moeten bemiddelen naar werk is niet in de gelegenheid voor deze vacatures. Die staan nog te ver van het arbeidsproces af. En anders wordt daar natuurlijk ook naar gekeken, want ook Fijnder heeft intern zijn mensen ingezet, bijvoorbeeld in de keuken, waar zij ook arbeid verrichten en daarmee geld verdienen. Ik begrijp niet heel even wat u bedoelt met, moeten we daar niet creatiever naar kijken. Maar misschien kunt je dat in de tweede termijn verduidelijken. Even kijken. De instroom van het azc. Ik zit even te denken, wat was uw vraag daarbij? Wat we daarmee doen, was de vraag. Fijnder is aanwezig op het azc. Heeft daar gesprekken met mensen die kunnen werken. Dat zijn met name de statushouders, want de asielzoekers kunnen op dit moment volgens de wetgeving nog steeds niet langdurig werken, maar wel kortdurend. En ook daar doen we natuurlijk projecten mee. Maar de statushouders proberen we zo snel mogelijk naar werk te begeleiden. En de Oekraïners, daar heeft u denk ik niet helemaal de juiste gegevens. De gesprekken die hebben plaatsgevonden, hebben niet plaatsgevonden met de voltallige groep, want daar is al een heel groot deel van aan het werk. Met een deel van wat aan het werk is, hoef je niet meer een gesprek te voeren. Die vallen buiten deze scoop. Het deel wat nog niet aan het werk was, daar is een gesprek mee gevoerd. Daar zijn een aantal mensen voor aan het werk gegaan. En bij een aantal mensen wordt ook gekeken, onder andere door het Werkgevers Servicepunt, om te kijken of zij in staat zijn om ergens bij een van de werkgevers in de regio aan het werk te gaan. En dat is een continu proces dat blijft lopen. Ik zit even te kijken of ik alles heb gehad hoor. Het CDA vraagt, waarom gaat het in Winterswijk slechter? Het heeft onder andere te maken met de opbouw van onze populatie. Wij zien echt al tientallen jaren, eigenlijk vanuit het textiel verleden, dat wij een relatief grote groep hebben die wat moeilijker naar het arbeidsproces te geleiden is. En dat werkt nog steeds door. Daarom is Winterswijk ook een van de gemeenten met

een groter percentage mensen die te kampen hebben met bestaansonzekerheid. Dat is de reden waarom het in Winterswijk slechter gaat. We hebben van nature ook een grotere groep Wsw'ers in Winterswijk. Dat telt allemaal mee. Meedoenregeling heb ik gehad. De acties, die volgen en daar hou ik u graag van op de hoogte. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel. Als ik het goed heb meegeschreven, begrijp ik dat er nog drie vragen openstaan, voordat we naar de tweede termijn gaan. Als het goed is, is dat die vraag van Voor Winterswijk of we de uitstroom gaan monitoren. Van de VVD werd nog gevraagd of Fijnder de doelstelling haalt en wat dan de doelstelling is? Een van het CDA staat volgens mij nog de vraag open of de kosten zijn meegenomen in de begroting. Misschien dat u die nog kunt beantwoorden voordat we naar de tweede termijn gaan.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Dank u wel, voorzitter. Kijk, dat is ook eens handig. Dat is echt heel handig. Maar ik ben hem ook alweer kwijt, want ik zit hem te zoeken. De uitstroom wordt altijd gedaan. En die ziet u als het goed is ook in de rapportages van Fijnder terug. De VVD, de doelstellingen. Die staan altijd in de begroting, maar ook in de deze Bestuursrapportage staan een aantal doelstellingen benoemd. Maar in de begroting staan ze nog uitgebreider. Er staan, in de begroting in ieder geval, een aantal kritische prestatie-indicatoren, waaraan we continu de begroting en de Bestuursrapportages ook formuleren. En zijn de kosten meegenomen in de begroting? In principe staan hier rijksmiddelen tegenover. Ik weet niet in hoeverre de kosten die we toen nog niet inzichtelijk hadden al verwerkt zijn in de begroting. Wij nemen de begroting van Fijnder mee. En we komen daarop terug in Bestuursrapportages bij u als er een wijziging moet plaatsvinden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Sluit ik daarmee de eerste termijn aan de kant van het college af. Gaan we naar de tweede termijn aan de kant van de raad. Dan begin ik weer bij de fractie van Voor Winterswijk. Mevrouw Poels.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Dank u wel, voorzitter. Even wat doorvragen op de antwoorden van de wethouder. De stijging, die in tegenstrijd tot de landelijke daling, tegen die trend in, was u niet van op de hoogte totdat u deze stukken onder ogen kreeg. En dat geeft een beetje het gevoel alsof het ons volledig overkomen is en dat we er eigenlijk niet heel veel grip op hebben. En dat gevoel krijg ik eigenlijk ook doordat ik dan hoor dat er een hele grote set aan maatregelen opgezet is, maar het ons niet echt lukt om er grip op te krijgen. Kunt u mij antwoorden hoe u daar wel grip op zou kunnen krijgen. En daarin op aansluiting, Fijnder zal volgens u geen invloed hebben op de stijging van de groep moeilijk bemiddelbare mensen. Volgens mij is het precies de taak van Fijnder om mensen die moeilijk bemiddelbaar zijn daar juist snoeihard mee aan het werk te gaan, om die mensen wel maatschappelijk mee te kunnen laten doen. En juist daar zit een grote stijging. Als dan zowel Fijnder als wij daar geen grip op hebben, dan ga ik ervan uit als u dat nu vindt dat u dat over een jaar ook vindt en volgend jaar ook. Dan hou ik mijn hart vast hoe dat voor de toekomst eruit gaat zien. Misschien kunt u nog een antwoord geven op, hebben wij daar wel grip op en hoe zouden we daar meer sturing aan kunnen geven? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ga ik naar de fractie van de VVD. Behoefte aan twee termijn? Ja. De heer Nijman.

De heer **Nijman (VVD)**: Bedankt voor de antwoorden in de eerste. Ik maak me ook een beetje zorgen. Dat wil zeggen, Fijnder werkt voor Oost Gelre, Berkelland en Winterswijk, heb ik gezien in deze rapportage. Maar Fijnder is een bedrijf, dacht ik. Toch? Een leerwerkbedrijf. Er wordt geld verdiend. Stel je voor, ik laat een nieuwe oprit aanleggen en ik krijg een offerte van 1.500 euro. En ik bedoel, ik ga ervan uit dat dat goed komt voor dat geld. En ik krijg een rekening van 2.500 euro. En dan zeggen ze, we hebben er geen invloed op, want het zand is duurder geworden. Een beetje raar. Daar maak ik me wel zorgen over, dat een bedrijf geld verdient. Daar worden ze voor betaald door ons om mensen aan het werk te krijgen, om onze positie te verbeteren en om voor ons bepaalde diensten te verlenen. En een keer mogen ze lukraak, maar niet alleen door ons, maar ook door Berkelland en Oost Gelre, eigenlijk gewoon geld achterhouden. Ik maak me daar ernstig zorgen over. Heeft u daar een korte reactie op?

De **voorzitter**: Dank u wel. Ga ik naar de fractie van Morgen. Nog behoefte aan een tweede termijn? De heer Bollen.

De heer **Bollen (Morgen)**: Dank u wel. De vraag is eigenlijk, voor mijn overzicht, een groot gedeelte van de extra kosten wordt gedekt door landelijke gelden, achteraf. Een gedeelte komt ook bij de gemeente terecht. Kunt u een onderscheid maken tussen die gelden, dat we weten van: hoeveel schieten we erbij in, als dat het geval is? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Fractie van de Partij van de Arbeid. Ja. De heer Ten Pas.

De heer **Ten Pas (PvdA)**: Dank u wel. Nog even over die voorziening voor arbeidsmatige dagbesteding, waarop de reactie was dat dat een nieuwe voorziening is. Dat die gestart is per 1 maart en dat het aantal nieuwe aanmeldingen tegenvalt. Ik wil de suggestie meegeven om niet alleen te kijken naar nieuwe aanmeldingen, maar ook bijvoorbeeld de verbinding te leggen met lopende indicaties in de Wmo. Kunnen daar mensen een stap zetten? Kunnen die uitstromen, doorstromen, indien passend, indien mogelijk. Laat dat duidelijk zijn. Dat is ook het simpel switchen wat vaak genoemd wordt. Om daarmee ook de druk op de Wmo-uitgaven bijvoorbeeld te dempen. Die suggestie wil ik nog graag meegeven. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. De fractie van WB nog behoefte aan een tweede termijn? Nee. Fractie van D66? Fractie van het CDA? Nee. Gaan we naar de tweede termijn aan de kant van het college. Mevrouw Schepers.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Dank u wel, voorzitter. Ik zit heel even te kijken over grip. De landelijke trend was dat er een daling voorspeld was. Gaandeweg hebben we moeten constateren dat die daling niet is ingezet. Dat is landelijk ook zo geconstateerd. En daar is in alle rapportages ook op teruggekomen. Die stijging, daar heb je niet zo heel veel invloed op. Dat zijn ook mensen die na corona eerst in de WW zijn gegaan en daarna vanuit het UWV niet naar werk zijn doorgestroomd, maar terug zijn gevallen op Fijnder. Daar heb je niet zo heel veel invloed op. Grip op dit soort stijgingen is echt heel erg moeilijk. En ik hoop dat in het lijstje, wat ik net zei, aan al die acties die wij doen ook blijkt hoe hard er door Fijnder gewerkt wordt om mensen zo snel mogelijk en zo goed mogelijk op de juiste werkplek te krijgen. We moeten alleen wel constateren dat de groep die dat nu nog niet is, ook nog niet altijd klaar is voor een arbeidsmatige plek op de arbeidsmarkt, moet ik zeggen. En daar zetten we die hele set ook op in. Dan ga je, als je een hele grote afstand hebt, eerst naar vrijwilligerswerk om te kijken, hoe kun je wel een stap maken zodat je straks wel klaar bent voor die arbeidsmarkt? Dan heb je gesprekken bijvoorbeeld met anderstaligen, waarin het in culturen waarin het niet normaal is dat vrouwen werken, dat het in Nederland wel heel normaal is dat vrouwen werken. En vervolgens komen er vrouwen in trajecten terecht die ook worden toe geleid naar een arbeidsproces of een arbeidsplek. Ik heb net een hele set... Ik ga hem niet helemaal opnieuw noemen. Maar al die maatregelen bij elkaar in. Een deel zijn dat gewoon ook wettelijke maatregelen, maar een deel valt ook met projecten die wij zelf doen. Bijvoorbeeld een project als Gewoon D'ran. Dat gaat over tien, twaalf en nu achttien mensen. Maar het zijn wel allemaal achttien mensen met een hele grote afstand op de arbeidsmarkt, die echt stappen maken binnen dat programma om wel naar het arbeidsproces te komen. En dat was vroeger wel anders. Want vroeger zeiden we: we zetten alleen in op de groep die heel makkelijk naar het arbeidsproces te geleiden is. Daarin hebben we denk ik ons ook vergist. Dat is jaren geleden ergens een beslissing, voordat u en ik in de raad zaten überhaupt, al geweest. Dat besluit, daar hebben we nu niks meer aan. Want we hebben nu eigenlijk alleen nog maar een groep die echt wat moeilijker naar die arbeidsmarkt toe te leiden is. En daar zetten we ook vol op in. Maar dat betekent ook dat je daar tijd voor nodig hebt. En we zien wel uitstroom, maar we zien ook een hogere instroom. Dat heft elkaar wel een beetje op. En niet in positieve zin, helaas. Daarin moet ik ook erbij zeggen dat wij jarenlang tegen de landelijke trend, waar er landelijk een stijging werd verwacht, een daling hebben gezien. Ook die trend is dan positiever voor ons, maar die mag ook genoemd worden. Want nu is hij toevallig negatief, maar hij was jarenlang wel positief.

De **voorzitter**: Ik denk dat mevrouw Poels nog een aanvullende vraag heeft. Mevrouw Poels.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Dank u wel, voorzitter. Ik probeer uw vertrouwen voor de grip erop ik te volgen. En mijn vraag is nog wel, natuurlijk de afgelopen jaren heeft Fijnder het blijkbaar goed gedaan, tegen de trend in. Maar blijft mijn vraag wel dat het ons een soort van verrast heeft dat het bij Fijnder eigenlijk een forse stijging weggegeven heeft, het afgelopen jaar, want dat hadden we niet ingecalculeerd. En daar blijft een beetje mijn puzzel zitten. Maar ik zal hem voor nu laten rusten, met al uw antwoorden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Het college.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Dank u wel. Dan vraagt de VVD, Fijnder is een bedrijf. Ja en nee. Fijnder is een leerwerkbedrijf. En als u een keertje een kijkje komt nemen in onze mooie ruimte, dan ziet u dat daar heel veel mensen aan het werk zijn voor bedrijven, waarmee ook geld wordt verdiend. Als u de begroting, die hierbij is geleverd, hebt gezien, hebt u ook gezien dat daar heel veel inkomsten uit worden gehaald. Daarnaast zijn we natuurlijk meer dan een leerwerkbedrijf. We zijn ook een bedrijf waarin onze SW-medewerkers een plek moeten hebben. Waarin mensen die met een afstand tot de arbeidsmarkt zitten, waarin we ze moeten helpen naar werk toe. We zijn ook een sociale dienst. We verzorgen ook de inkomens. We doen de energietoeslag. Al die dingen samen maken dat de kosten en de baten zo zijn zoals ze hier worden gepresenteerd. En wat ik u ook heb verteld, is dat tegenover de hogere kosten heel veel rijksmiddelen staan. En dat die hogere kosten ook weinig beïnvloedbaar zijn door Fijnder. En ik weet niet of u de programma's hebt doorgenomen, want bij elk programma staat namelijk een bijstelling per programma genoemd. En dan kunt u ook zien dat waar het minder kan dat Fijnder ook het besluit neemt om het minder te doen. Bijvoorbeeld door een werkbegeleider voor een groepsdetachering naar een bedrijf uit te plaatsen waarmee 60.000 minder wordt besteed door Fijnder. Dat de uitvoeringskosten, waar tijdelijk regionale middelen voor zijn gevonden, dat daar een mindering is gekomen, 10.000 euro voor ons als gemeente. Zo zijn er nog meer zaken te noemen. Ik hoop dat ik daarmee uw vraag in ieder geval heb beantwoord. Want we zijn bij Fijnder niet alleen een bedrijf, maar ook een sociale werkvoorziening. Morgen. Ik ben die vraag even kwijt. Ik heb opgeschreven, SW-medewerkers en overzicht. Maar nou ben ik de vraag even kwijt. Excuus.

De **voorzitter**: De heer Bollen.

De heer **Bollen (Morgen)**: Dank u wel. Dat was in ieder geval niet de vraag. De vraag was, er worden extra kosten gemaakt. Een gedeelte ervan wordt door het rijk vergoed. Een gedeelte ervan komt ook voor de rekening van de gemeente. Tenminste dat is mijn aanname. Maar ik heb niet helemaal het overzicht. Zou inzichtelijk gemaakt kunnen worden wat de kosten voor de gemeente zijn? Welk onderdeel van de kosten voor de gemeenterekening komen?

De **voorzitter**: Het college.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Ja, maar niet nu. Want de cao voor de SW en de cao Aan de slag is net opnieuw afgesloten. De gevolgen moeten nu nog inzichtelijk worden gemaakt voor ons. En dan krijgen we natuurlijk ook nog wat we van het rijk krijgen. De tegemoetkoming hiervan moeten we ook nog horen. Op dit moment kan ik u die cijfers niet geven. Maar ik kan wel, als ik die cijfers heb, u die geven.

De **voorzitter**: De heer Bollen heeft nog een interruptie.

De heer **Bollen (Morgen)**: Dank u wel. De vraag was iets breder. Fijnder maakt heel veel meer kosten. Een gedeelte daarvan komt bij de gemeente Winterswijk terecht. Een gedeelte wordt vergoed door het rijk. En die overschrijding van de begroting, de vraag is, kan daar een onderscheid gemaakt worden, wat komt bij de gemeente en waar hebben we verder geen last van? Los van de SW-medewerkers.

De **voorzitter**: Het college.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Het gaat juist om het deel SW-medewerkers. Want tegenover alle andere kosten staan rijksmiddelen tegenover, hetzij die we nu al hebben, hetzij die we achteraf krijgen. Maar die komen een-op-een naar ons toe. Dat is break-even, zal ik maar zeggen. En het stukje SW, daar kan een stukje bij de gemeente terechtkomen. Daarom zeg ik ook u dat toe. Als ik dat helder heb, maar dat heeft ook met het rijk te maken, dat komt waarschijnlijk in een circulaire terecht, en dan kan ik u die gegevens ook geven. En dat wil ik graag doen. En dan de suggestie. Die neem ik graag mee. Volgens mij wordt dat namelijk al gedaan, maar ik neem hem zeker mee terug, zodat we daar nog eens extra naar kunnen kijken. En dan heb ik ze volgens mij allemaal gehad.

De **voorzitter**: Ik heb ook geen meer openstaan. Dan sluit ik daarbij ook de tweede termijn aan de kant van het college. Blijft er één toezegging openstaan, dat als de kosten die de gemeente meebetaalt rondom de SW'ers bekend zijn, komen die richting de raad. Kijk ik even rond of het door kan alsof akkoordstuk of bespreekstuk naar de raad? Iedereen akkoord dat het een akkoordstuk wordt? Sluiten we daarmee dit agendapunt af.

8. **Wijziging gemeenschappelijke regeling Fijnder**

Fijnder, Werkleerbedrijf Oost-Achterhoek voert in het kader van Gemeenschappelijke regeling Fijnder de taken uit op het gebied van Werk en Inkomen voor de gemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk. Deze gemeenschappelijke regeling is een collegeregeling. Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd en op grond daarvan moet de Gemeenschappelijke regeling Fijnder uiterlijk per 1 juli 2024 worden gewijzigd.Het college stelt voor om geen zienswijze in te brengen op de Ontwerp Gemeenschappelijke regeling Fijnder.

De **voorzitter**: Gaan we naar de wijziging gemeenschappelijke regeling Fijnder. Beginnen we aan de kant van de raadscommissie voor de eerste termijn. Beginnen we bij het CDA. De heer Van der Zwet.

De heer **Van der Zwet (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. Aangaande de voorliggende wijziging van de gemeenschappelijke regeling over Fijnder hebben we wel een opmerking over de evaluatie mogelijkheid van de raad. Wij zien in het voorstel staan dat eigenlijk alleen het AB een voorstel kan doen om te evalueren. En wij denken dat het misschien toch wel wenselijk is dat ook de raad dit voorstel kan doen. Deze mogelijkheid wordt in het collegevoorstel ook wel gedaan, maar dan moeten wij een zienswijze indienen. De vraag hierover is misschien even goed naar de overige fractie als het college, is het niet ook gewoon handig om deze zienswijze in te dienen? Dank u wel.

De **voorzitter**: Kijk ik naar de fractie van D66. Behoefte aan een eerste termijn? Fractie van WB? De heer Meinen.

De heer **Meinen (Winterswijks Belang)**: Niet aan het college, maar als de vraag gesteld wordt. De fractie van WB heeft daar geen behoefte aan. De fractie van WB ziet de verantwoordelijkheid voor het terugkoppelen wat er in de gemeenschappelijke regelingen gebeurt in dit huis gebeuren en ook door dit college. Nee. En verder geen punten, voorzitter.

De **voorzitter**: De fractie van de Partij van de Arbeid? Nee. Fractie van Morgen? Fractie van de VVD? Fractie van Voor Winterswijk? Staat er nog één vraag open van het CDA. En gaan we naar de eerste termijn aan de kant van het college. Mevrouw Schepers.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Ik zit heel even na te denken. Normaal gesproken wordt er ook via het college een zienswijze ingebracht. In ieder geval het college komt naar uw raad toe om een zienswijze op te halen. Dat blijft eigenlijk gewoon zo. Ik zie op dit moment geen reden om dat als zienswijze nog eens een keer extra in te brengen.

De **voorzitter**: Gaan we naar de tweede termijn aan de kant van de raad. Kijk ik nog even naar... De heer Van der Zwet van het CDA.

De heer **Van der Zwet (CDA)**: De reden is dat in het voorstel staat dat alleen het AB evaluatie kan doen, als zij daar noodzaak voor achten. En wij vragen ons af van, is het niet gewoon handig dat de

raad zelf ook die actie kan ondernemen als wij daar aanleiding voor zien? Het zit wel net iets anders naar mijn idee.

De **voorzitter**: Kijk ik nog even of er andere fracties zijn die behoefte hebben aan een tweede termijn. Kijk ik nog even het college daarop wil reageren.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Voorzitter, zowel het AB-lid als het DB-lid zitten in het college. Als u ons met een opdracht op pad stuurt om een evaluatie te doen, dan kan dat altijd. Het is geen reden om daar nu nog een zienswijze op in te brengen.

De **voorzitter**: Dan sluit ik daarmee ook de tweede termijn aan de kant van het college. Kijk ik even of het door kan als akkoordstuk naar de raad van 30 november? Ja? Gaat ook dit door als akkoordstuk naar de raad.

10. **Vaststelling bestemmingsplan Gosselinkweg**

Op 2 maart 2021 heeft het college in principe medewerking verleend aan het verzoek de bestemming te wijzigen van de locatie 'Wonen op Droppers', gelegen tussen de Droppersweg, Gosselinkweg en de Meerdinkweg in Woold in een woonbestemming. Dit onder de voorwaarde dat aan de gestelde eisen van landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering wordt voldaan. Het nieuwe bestemmingsplan maakt het realiseren van 3 woonclusters mogelijk met in totaal 16 woningen, die gerealiseerd worden aansluitend aan de kern van Woold. Het plan bestaat uit diverse soorten woningen. Het bestemmingsplan voorziet in de behoefte aan nieuwe woningen binnen het Woold, specifiek ook voor jongeren door de toevoeging van 8 betaalbare woningen. Met het landschapsplan wordt bovendien een directe bijdrage geleverd aan de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten net buiten het Woold. Het bestemmingsplan heeft voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen. Tijdens deze zienswijzen periode zijn twee zienswijzen ontvangen. De zienswijzen zijn samengevat en beantwoord in de Nota Zienswijzen. Het college stelt de raad voor het bestemmingsplan 'Gosselinkweg' vast te stellen overeenkomstig het plan zoals dat ter inzage heeft gelegen.

De **voorzitter**: Gaan we door naar het volgende agendapunt. Dat is de vaststelling bestemmingsplan Gosselinkweg. Begin ik bij de fractie van D66 voor een eerste termijn. Is daar behoefte? Fractie van WB? Fractie van de Partij van de Arbeid? Fractie van Morgen. De heer Nijenhuis.

De heer **Nijenhuis (Morgen)**: Dank u wel, voorzitter. De fractie van Morgen juicht dit plan toe. We vinden het een mooi initiatief. En blij dat er in het buitengebied gebouwd gaat worden. We vonden het alleen wel wat lastig om vanaf papier een goed beeld te krijgen. We hebben bij de Bumerhof gezien dat een prachtig, en zo mooi hoeft het natuurlijk niet, filmpje hebben gezien in 3D hoe dat zou kunnen worden. Hier moeten we het wel heel erg met een platte tekst doen met iets wat ingekleurd, ingetekend is, om een mooi beeld te krijgen van, hoe mooi die plannen daadwerkelijk zijn. Dat is eigenlijk onze enige opmerking die we erbij hebben.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik even voor de eerste termijn aan de kant bij de VVD. Voor Winterswijk. Ik heb geen vraag gehoord aan de kant van het college, maar misschien dat u wel een reactie wil geven. Het CDA mag uiteraard. Mevrouw Prinsen. Excuus.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Heel fijn. Onze bijdrage is heel kort. Het is echt fijn dat er nu woningen kunnen worden toegevoegd, ook aan de buurtschapskern het Woold. En dat kan dan ook op van harte instemming van het CDA rekenen.

De **voorzitter**: Dan sluit ik nu wel de eerste termijn aan de kant van de raad. College. Wethouder Visser.

Wethouder **Visser**: Ik heb ook geen vraag gehoord. Bij deze mijn bijdrage.

De **voorzitter**: Dat is mooi kort. Zo gaat het snel. Misschien dat we dan toch nog snel deze avond kunnen afronden. Kijk ik nog even of er behoefte is voor tweede termijn bij een van de raadsfracties. Morgen, de heer Nijenhuis.

De heer **Nijenhuis (Morgen)**: Dank u wel, voorzitter. Mijn vraag is, is de wethouder het met mij eens dat het mooier zou zijn geweest als we een betere visualisatie hadden gehad van de plannen.

De **voorzitter**: Sluit ik daarmee de tweede termijn. Gaan we naar de tweede termijn van het college. Wethouder Visser.

Wethouder **Visser**: Ik zit er een beetje dubbel in. Het is al best ingewikkeld om plannen erdoor te krijgen. Er zitten een hoop kosten aan allerlei onderzoeken. En op het moment dat u zegt van, daar hoort ook bij een hele mooie visuele prestatie, dan jaagt u een ontwikkelaar ook op kosten. En juist in dit geval is dit iemand... Dit is bedacht letterlijk op de wagen tijdens het feest in Woold. Daar zijn veel concessies gedaan door de ontwikkelaar, ook omdat qua betaalbaarheid er allerlei extra eisen zijn neergelegd. Ik kan me voorstellen dat u het leuk zou vinden, maar om het als een eis te stellen voor ontwikkelaars, realiseer u ook dat u een ontwikkelaar daarmee op kosten jaagt. En nogmaals, dit is iets uit het Woold voor het Woold, door iemand die het echt goed voor heeft met het Woold. Dat is mijn reactie.

De **voorzitter**: Sluit ik daarmee de tweede termijn aan de kant van het college. Kan ik daarmee ook concluderen dat het een akkoordstuk is? Dan gaat het als akkoordstuk door naar de raad van 30 november.

11. Algemene subsidieverordening 2023

In 2021 is de huidige Algemene subsidieverordening (ASV) 2021 vastgesteld door de gemeenteraad. In vergelijking met de Algemene subsidieverordening van 2021 zijn er twee zaken veranderd. Zowel in artikel 14 als 15 is het grensbedrag van de subsidie verhoogd van € 50.000 naar € 125.000. Dit was een wens vanuit het college. Deze wijzigingen zijn aangepast in de ASV 2023 voor de gemeente Winterswijk en zijn daarnaast inzichtelijk gemaakt in de was-wordt lijst van de ASV 2023. Het college stelt de raad voor om de Algemene subsidieverordening Winterswijk 2023 vast te stellen.

De **voorzitter**: Gaan we naar het volgende agendapunt. Dat is de algemene subsidieverordening 2023. Aanzien ik ze net heb overgeslagen, mogen ze nu als eerste. Is er behoefte bij het CDA in eerste termijn? De fractie van D66? De heer Deunk.

De heer **Deunk (D66)**: Dank u wel, voorzitter. Wij zien in deze vaststelling van de algemene subsidieverordening dat er gekozen is om de grens van de accountantsverklaring te verhogen van 50.000 euro naar 125.000 euro. Dit is conform de grens die ook de provincie stelt. Nou heeft de provincie op sommige dingen toch wel iets andere budgetten als de gemeente. Daarbij wordt ook vernoemd dat Aalten bijvoorbeeld het voorbeeld van een ton heeft. De accountant geeft ook al aan dat ze de grens vrij hoog vindt. Snap ik aan de andere kant, accountants kosten ook weer geld. Dat kost ook een vereniging weer geld. Maar wat is de overweging geweest om specifiek voor die hogere 125 te gaan en niet bijvoorbeeld en ton? En heeft de accountant ook nog een indicatie gegeven wat zij een reguliere vrijstellingsgrens zouden vinden? Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Kijk ik naar de fractie Voor Winterswijk. Behoefte aan een eerste termijn? Fractie van WB? De heer Meinen.

De heer **Meinen (Winterswijks Belang)**: Even heel kort. Ook een precisering van de vraag van de heer Deunk. In het voorstel staat, dit was een wens vanuit het college. Zijn er vanuit het college nog meer wensen, anders dan dat het twee instellingen betreft die daarom geen accountantsverklaring meer te hoeven overleggen? Wat fijn is voor die clubs. En dan voor de bevrediging van de eigen nieuwsgierigheid. Welke clubs gaat het om? Kunt u dat zeggen? Of instellingen?

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik naar de fractie van VVD? Fractie van Morgen? De heer Ten Dolle.

De heer **Ten Dolle (Morgen)**: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk dezelfde vraag als de heer Meinen had. We lazen ook dat er twee organisaties zijn op wie dit effect heeft. We vroegen ons af welke dit zijn. En kan de wethouder ons aangeven hoe de veiligheid gewaarborgd wordt na deze aanpassing?

De **voorzitter**: Kijk ik nog even naar de fractie van de Partij van de Arbeid. Behoefte aan een eerste termijn? Gaan we naar de kant van het college voor de eerste termijn. Mevrouw Metaal.

Wethouder **Metaal-ten Dolle**: Voorzitter, dank u wel. Ik ga beginnen met het noemen van de organisaties. Die vraag kwam een aantal keer voor. Het gaat om de Winterswijkse Uitdaging en om Villa Mondriaan. Dat zijn beide organisaties die best klein zijn van omvang. Ook wel afhankelijk zijn van vrijwilligers. En waardoor wij de wens ook wel begrijpen om een bijdrage te kunnen leveren aan een stuk administratieve lastenverlichting en ook aan kostenbesparing op de accountant. Dat is de aanleiding. De vraag van, het is een wens van het college. Zijn er nog meer wensen? Het college heeft wel meerdere wensen, maar om specifiek uw vraag te beantwoorden, wij zijn in gesprek geweest met organisaties. We hebben natuurlijk net de behandeling van de begroting achter de rug, waarbij ook veel insprekers zijn geweest. En we hebben met het college meegedacht met de organisaties van, waar kunnen we dan helpen om de kosten te drukken voor organisaties? Want het is ook zo dat onze subsidie anders misschien deels wel naar accountantskosten gaat. En dat kan een onderdeel zijn. Maar op deze manier kunnen we organisaties ook op een positieve manier wat ondersteunen. Wat is de overweging geweest om het bedrag op 125 te zetten in plaats van 100? In het voorstel wat u heeft gelezen, daar staat de vergelijking met Aalten opgenomen, waar een grens van 100.000 wordt getrokken. In de regio varieert die grens tussen de 50.000 en 150.000. Als Winterswijk hebben we op dit moment 50.000. Oost Gelre heeft bijvoorbeeld ook 50.000. En Berkelland heeft 150.000. Daar zitten onderling best wel wat verschillen in. De accountant heeft het vergeleken met een gemeente.. Volgens mij met de gemeente Doetinchem, doe ik even uit mijn hoofd, die hem ook op 100.000 heeft gezet. Maar wij hebben ook wel gemeend van: waar zitten nu de organisaties in qua subsidiebedrag. Jaarlijks komt er vaak nog wat indexering bij. Wij hebben gemeend de grens wat hoger te leggen op 125.000. En wij denken ook dat het goed is om eenzelfde lijn te trekken als andere overheidsinstanties, zoals de provincie en de Rijksdienst voor Ondernemen. Want de kans is heel klein dat de subsidies bij zowel gemeente Winterswijk als bij de gemeente Aalten een subsidie aanvragen, maar bij een provincie of bij Rijksdienst voor Ondernemen, die kans is wat groter.

De **voorzitter**: De heer Deunk, heeft u een verduidelijkende vraag? De heer Deunk.

De heer **Deunk (D66)**: Ja. Voorzitter, dank u wel. Als ik dan de wethouder correct begrijp, is eigenlijk het idee van: we willen dat verenigingen die rond de ton zitten dat niet hoeven. En om te zorgen dat je rond de ton niet hoeft, zetten we eigenlijk het niveau wat hoger, zodat je niet met een indexatie of als er iets kleins bijkomt direct wel daar in die accountantsverklaring valt. En vandaar dat je niet op die ton komt van Aalten, maar ook zegt, we willen juist iets ruimer gaan zitten. En een hele harde lijn vanuit andere organisaties is er dan niet, want dat is maar net aan wie je wil spiegelen.

De **voorzitter**: Het college. Mevrouw Metaal.

Wethouder **Metaal-ten Dolle**: Dat heeft meegespeeld in onze overwegingen. We hebben eerst wel gekeken van, wat doen we in de regio? En uiteraard hebben we binnen het college ook de afweging gemaakt van, gaan we voor 100.000, gaan we misschien wel voor 150.000? Waar willen we ons aan meten? U noemde net al bij de provincie daar gaan wat hogere bedragen om? Die begroting is wat omvangrijker. Maar uiteindelijk gaat het erom van: wat is het doel van een beoordelingsverklaring en wat is het doel van een controleverklaring van de accountant? En die verklaring van de accountant die zegt met name wat over of de financiële positie van de organisatie of de jaarrekening een goed beeld geeft van de financiële situatie. En die zegt niet zozeer wat over of de subsidie goed is besteed. De vraag is van, hoeveel waarde wil je als gemeente ontlenen aan zo'n verklaring? Naarmate we als gemeente meer subsidie verstrekken, vinden we het wel belangrijk ook dat de cijfers een getrouwer beeld geven. Maar wij denken best dat het grensbedrag wat omhoog kan. We hebben ook gewoon heel praktisch gekeken van, welke organisaties vallen daaronder? En de grens misschien een beetje verlegd. Zo eerlijk zal ik zijn.

De **voorzitter**: U was klaar met de beantwoording, volgens mij. Sluit ik de eerste termijn aan de kant van het college. Kijk ik naar het CDA of er nog behoefte is aan een tweede termijn? Bij D66? De heer Deunk.

De heer **Deunk (D66)**: Nee, prima beantwoording. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dat is kort. Bij de fractie van Voor Winterswijk nog behoefte aan een tweede termijn? Nee. Fractie van WB? De heer Meinen.

De heer **Meinen (Winterswijks Belang)**: Kort. Niet eens meer een vraag. Maar ik sluit mij ook in de tweede termijn aan bij de heer Deunk. Prima beantwoording. We kunnen iets vinden van de subsidie inderdaad, maar het feit dat u deze clubs in ieder geval niet extra op kosten wil jagen, dat is prima. Ik merk aan mezelf dat ik er wel iets van wil vinden, maar volgens mij dat niet het voorstel is. Complimenten ook namens WB voor u.

De **voorzitter**: Kijk ik even of de VVD nog behoefte heeft? Morgen nog behoefte aan een tweede termijn? Partij van de Arbeid? Volgens mij zijn er geen aanvullende vragen meer gesteld aan de kant van het college. Sluit ik ook meteen de tweede termijn bij het college. Kan ik concluderen dat ook dit doorgaat als akkoordstuk naar de raad van 30 november? Dat concludeer ik goed.

13. Onttrekking aan openbaarheid deel Hanekampweg

Het project Dennenoord is eind jaren ’90 opgezet om het terrein Dennenoord, gelegen bij recreatieplas het Hilgelo, een nieuwe bestemming te geven. Het bedrijventerrein leverde namelijk problemen op voor de omgeving op het gebied van veiligheid, milieu en verkeer. Uiteindelijk is er momenteel nog één bedrijf gevestigd op het bedrijventerrein. De overige bedrijven zijn verhuisd, verplaatst en/of uitgekocht. De raad heeft op 26 januari 2023 besloten de door het college van burgemeester en wethouders besloten aanpak voor de revitalisering van Dennenoord te bekrachtigen. Het college stelt de raad voor om het deel van de Hanekampweg zoals aangegeven op tekening Wegonttrekking aan de openbaarheid te onttrekken.

De **voorzitter**: Gaan we door naar het volgende agendapunt. Dat is de onttrekking aan de openbaarheid deel Hanekampweg. Beginnen we bij de fractie van Voor Winterswijk voor een eerste termijn. Is daar behoefte aan? Fractie van de VVD? Fractie van Morgen? De heer Ten Dolle.

De heer **Ten Dolle (Morgen)**: Dank u wel, voorzitter. Kan de wethouder ons aangeven wat de urgentie is om deze weg op dit moment te moeten onttrekken? En welke financiële risico's lopen wij als gemeente in het geval deze onttrekking uitloopt op een mogelijke rechtszaak?

De **voorzitter**: Kijk ik naar de fractie van de Partij van de Arbeid? Fractie van WB? Fractie van D66? De heer Deunk.

De heer **Deunk (D66)**: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben eigenlijk een vraag die hier zijdelings bij betrokken is. En dat is onderdeel van dit revitalisatieproject, waar ook deze onttrekking mee te maken heeft, is ook het groot onderhoud van het riool. Dat moet hierbij ook worden opgepakt. Op dit moment functioneert dat niet altijd naar behoren. En op dat moment vindt er ook een overstroom plaats op beken daar in de buurt, waar dan ook oliesporen en zo worden aangetroffen. Kan de wethouder toelichten wat het schema is ook van hoe dit riool wordt aangepakt? Dat we niet onbewust nog langer milieuvervuiling hebben door het riool, wat niet naar behoren functioneert. Dank u wel.

De **voorzitter**: Kijk ik nog even naar de fractie van het CDA. Behoefte aan een eerste termijn? Sluit ik de eerste termijn aan de kant van de raadscommissie. Gaan we naar de eerste termijn van het college. Wethouder Visser.

Wethouder **Visser**: Dank u wel, voorzitter. Twee vragen van Morgen. Wat is de urgentie om die weg nu te onttrekken? Het is eigenlijk uitvoering van het raadsbesluit wat wij in januari hebben genomen. Daar is gezegd van, we gaan die weg onttrekken. En daar neemt u nu een besluit over. Het is eigenlijk uitvoering van een besluit dat de gemeenteraad eerder heeft genomen. Dan de vraag, welke

financiële risico's loopt de gemeente en lopen we niet het risico op een kostbare juridische procedure? Dat risico lopen we, maar dat is ons vak. Wij moeten besluiten nemen. En vanuit de besluiten die wij als gemeente nemen, zijn er altijd rechtsbeschermingsprocedures waar je in procedures terechtkomt. Maar in dit specifieke geval is onze inschatting dat het besluit wat we nemen gewoon goed is en ook een eventueel procedure kan weerstaan. Dan heb ik nog de vraag van D66. Het riool. Wij kennen het probleem. En dat is ook onderdeel van de aanpak. Wij gaan zorgen dat dat riool weer goed functioneert. En ook de weg gaan we aanpakken, maar ook het riool daar. De problemen die daar nu spelen, die gaan wij oplossen.

De **voorzitter**: Kijk ik even naar de heer Deunk of het ook in een tweede termijn kan, want volgens mij was uw vraag beantwoord.

De heer **Deunk (D66)**: Het was een verduidelijkende vraag. Of de wethouder misschien een indicatie van de termijn wil geven. Dan voor de rest is het voldoende.

De **voorzitter**: Kan het college een indicatie geven?

Wethouder **Visser**: Z.s.m. Verder niet. Op dit moment wordt het werk aanbesteed. En daar komt een planning uit, maar die ken ik op dit moment niet. We gaan er zo snel mogelijk mee aan de gang.

De **voorzitter**: Sluit ik daarmee de eerste termijn naar de kant van het college. Kijk ik nog even rond of er ergens behoefte is aan een tweede termijn? Kan ik ook hier concluderen dat het als een akkoordstuk doorgaat naar de raad van 30 november? Dat concludeer ik volgens mij goed.

14. Wijziging ‘Samenwerkingsovereenkomst 2024 instelling en instandhouding van Gemeentelijke Rekenkamer’

Per 1 januari 2023 is de wetswijziging Wet Versterking decentrale rekenkamers ingegaan. Naar aanleiding daarvan dient de ‘Samenwerkingsovereenkomst 2024 inzake de instelling en instandhouding van een gemeentelijke Rekenkamer’ op een aantal punten te worden aangepast. Omdat behandeling van dit voorstel in alle drie de gemeenten op een ander moment plaatsvindt, wordt voorgesteld om de inwerkingtreding van de aangepaste samenwerkingsovereenkomst 1 januari 2024 te laten plaatsvinden. Het presidium stelt de raad voor om (1) de ‘Samenwerkingsovereenkomst 2024 inzake de instelling en instandhouding van een gemeentelijke Rekenkamer’ per 1 januari 2024 in te laten gaan en (2) de ‘Samenwerkingsovereenkomst 2013 inzake de instelling en instandhouding van een gemeentelijke rekenkamercommissie’ in te trekken.

De **voorzitter**: Dan gaan we door naar het volgende agendapunt. Dat is de wijziging Samenwerkingsovereenkomst 2024 instelling en instandhouding van de Gemeentelijke Rekenkamer. En ik heb begrepen dat de heer Deunk daar even een korte toelichting op geeft. Met de nadruk op kort.

De heer **Deunk (D66)**: Voorzitter, ik twijfelde nog of ik naar het spreekgestoelte moest lopen of niet. Per 1 januari 2023 er is de wetswijziging Wet versterking decentrale rekenkamers in gegaan. Naar aanleiding daarvan dient de samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk op een aantal punten te worden aangepast. Dit geldt ook voor de verordening Rekenkamer. Het betreft een aantal technische wijzigingen. Eén van de wijzigingen is dat de directeur van de Rekenkamer voor zes jaar benoemd wordt in plaats van de huidige termijn. De heer De Boer is in februari van dit jaar onder de oude wetgeving benoemd. Om te voldoen aan de eisen van de nieuwe wetgeving benoemen we hem vanavond, of in ieder geval bij de aankomende raadsvergadering, opnieuw voor een periode van zes jaar, omdat er in het najaar van 2022 een zorgvuldige selectieprocedure heeft plaatsgevonden en we eigenlijk pas net zijn begonnen met deze directeur, die tot nu toe naar tevredenheid functioneert. En daarom heeft de klankbordgroep ook besloten deze procedure niet opnieuw te doen. Wel wordt voorgesteld om in 2025 een evaluatie te houden binnen de Rekenkamer. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Kijk ik ook even naar de kant van de raad of er vragen zijn aan de heer Deunk, die zitting neemt in de klankbordgroep namens de gemeenteraad Winterswijk. De heer Ten Pas van de PvdA.

De heer **Ten Pas (PvdA)**: Dank u wel. Er kwam één vraag op bij die samenwerkingsovereenkomst. Vanuit Winterswijk ondersteunen we de Rekenkamer en de klankbordgroep. En dat is volgens mij goed en waardevol dat we dat doen. En mooi ook dat we dat vanuit Winterswijk vervullen. Nou leveren we inzet en capaciteit. Kwam bij mij de vraag op of we dan ook in de samenwerkingsovereenkomst afspraken moeten maken over de kosten voor deze ondersteuning. Die vraag kwam op. En ik had een vraag over de verordening, maar dat is denk ik... Of pakken we dat dan gelijk? Dat is het volgende agendapunt.

De **voorzitter**: Dat zou ik gelijk. Ik sta u toe om dit gelijk te bespreken, aangezien dit allemaal in één verband met elkaar staat.

De heer **Ten Pas (PvdA)**: Precies. Dank. De Rekenkamer bestaat uit één lid, de heer de Boer. Ten opzichte van de oude verordening wordt in de nieuwe verordening toegevoegd dat de gemeenteraad ook een plaatsvervangend lid moet benoemen. Dit is nieuw. Maar dan vraag ik me af, is dit echt noodzakelijk en hebben we dit dan al in voorbereiding? Het lijkt mij niet per se nodig eigenlijk. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik kijk heel even rond. Ik begrijp dat de eerste vraag die de heer Ten Pas nog heeft gesteld over die afspraken, dat de griffie ook daar schriftelijk nog een reactie op toestuurt naar de raad. Maar ik kijk ook even naar de heer Deunk of u misschien nog wat kunt toelichten op de vragen.

De heer **Deunk (D66)**: In zoverre, de inzet van de griffie, zal ik die reactie even afwachten. Die zitten er ook meer in, hoe de huidige werklast verdeeld is en in hoeverre dat correct is afgestemd. Met betrekking tot uw vraag over een plaatsvervangend voorzitter, daar is wel over gesproken. Daar zijn we, dan ga ik even uit mijn hoofd zeggen, wel over gehad, maar we willen daar heel terughoudend zijn. We willen voorkomen dat we twee directeuren gaan benoemen, terwijl dat niet nodig is. Aan de andere kant moet je erover nadenken, op het moment dat die uitvalt wat je op dat moment doet. Zo is dat dan wettelijk ingesteld. Maar het is niet zo dat we op dit moment bezig zijn met een tweede persoon te benoemen in de Rekenkamer. Bij de invulling moeten we dan kijken hoe we dit op termijn doen op het moment dat hij uit zou vallen.

De **voorzitter**: Kijk ik even naar de fractie van de Partij van de Arbeid of uw vraag genoeg beantwoord is.

De heer **Ten Pas (PvdA)**: Dank. Eén reactie. Ik ben het eens hoor. Ik snap waarom je het wel zou willen doen en ik snap ook dat je moet het ook niet groter maken dan het is. Volgens mij moeten we alleen dan even kijken naar de definiëring als er staat, de raad benoemt. Volgens mij moeten we het dan ook doen. Misschien moeten we er dan van maken, kan benoemen of zoiets. Want als we het opschrijven in een verordening die straks vastgesteld wordt dat de gemeenteraad een plaatsvervanger benoemt, dan denk ik dat we onze eigen afspraken moeten nakomen. We kunnen er volgens mij buiten de vergadering nog wel even naar kijken. En verder, dank u wel. En ook dank aan de heer Deunk voor de voorbereidende werkzaamheden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik hoor dat de griffie ook graag meekijkt en meedenkt. Daar komen we op terug. Zijn er nog andere vragen aan de heer Deunk of richting de griffie over het agendapunt wat voorligt? Kan ik concluderen dat de wijziging Samenwerkingsovereenkomst 2024 Gemeentelijke Rekenkamer door kan als akkoordstuk naar de raad? Kan ik daarmee ook concluderen dat er verder de behoefte geen behandeling nodig is voor de agendapunten 15 en 16, de wijziging Verordening Gemeentelijke Rekenkamer Aalten, Oost Gelre en Winterswijk. En de benoeming de heer De Boer als lid van de Rekenkamer AOGW... Kunnen ook allen door als akkoordstuk naar de raad van 30 november. Excuus. Ik zie dat de heer Deunk toch nog het woord ergens op wil voeren.

De heer **Deunk (D66)**: Voorzitter, volgens mij, maar nou moet u mij corrigeren als ik het incorrect heb, maar kan 16 niet door als akkoordstuk, aangezien het een benoeming betreft. Of ben ik hier foutief?

De **voorzitter**: U bent hier foutief. Ik heb dit toch even gecheckt. U kent mij als iemand die dit graag controleert. Fijn dat daar medestanders van zijn. Het is zo dat die al benoemd is. Dat de raad niet feitelijk stemt over de benoeming van de heer De Boer tot toetreden van de Rekenkamer, maar dat daar wel over gesproken kan worden. Het kan door als akkoordstuk. Maar dank. Ik hou van dit soort procedureregels. U kent mij niet anders.

15. **Wijziging Verordening Gemeentelijke Rekenkamer Aalten, Oost Gelre en Winterswijk**

Per 1 januari 2023 is de wetswijziging Wet Versterking decentrale rekenkamers ingegaan. Naar aanleiding daarvan is de oude verordening Gemeentelijke Rekenkamercommissie Aalten, Oost Gelre en Winterswijk uit 2013 op een aantal punten aangepast. Omdat behandeling van dit voorstel in alle drie de gemeenten op een ander moment plaatsvindt, wordt voorgesteld om de inwerkingtreding van de nieuwe verordening per 1 januari 2024 te laten plaatsvinden. De raad wordt voorgesteld om (1) de Verordening Gemeentelijke Rekenkamer Aalten, Oost Gelre en Winterswijk 2024 per 1 januari 2024 in te laten gaan en (2) de Verordening Gemeentelijke Rekenkamercommissie Aalten, Oost Gelre en Winterswijk 2013 in te trekken.

Besproken bij agendapunt 14.

16. **Benoeming de heer De Boer als lid van de Rekenkamer AOGW**

In januari 2021 is er een einde gekomen aan de samenwerking met Partners en Pröpper en hebben de gemeenteraden van Aalten, Oost Gelre en Winterswijk te kennen gegeven gezamenlijk door te willen gaan en de Rekenkamer opnieuw vorm te willen geven. Na een evaluatie van verschillende opties is door de drie Ratum gekozen voor een Rekenkamer met één lid, zijnde de directeur. De wervingsprocedure van de nieuwe directeur is in september 2022 opgestart, in november 2022 hebben de sollicitatiegesprekken plaatsgevonden met de diverse kandidaten. De sollicitatiecommissie heeft geadviseerd de heer De Boer te benoemen als directeur van de Rekenkamer Aalten, Oost Gelre en Winterswijk (AOGW). De heer De Boer is op 16 februari 2023 benoemd voor de duur van twee jaar, conform de oude Verordening Rekenkamer. De wetswijziging Wet Versterking decentrale rekenkamers verplicht gemeenten echter om een Rekenkamer van zes jaar te benoemen. Voorgesteld wordt om de heer De Boer voor de duur van zes jaar te benoemen zonder een nieuwe selectieprocedure te starten, zodat ook de continuïteit van de Rekenkamer gewaarborgd blijft en in 2025 een evaluatie van de Rekenkamer te houden. De raad wordt voorgesteld om de heer A. de Boer te benoemen tot lid van de Rekenkamer AOGW, voor de duur van zes jaar ingaande 1 januari 2024.

Besproken bij agendapunt 14.

17. **Rondvraag**

De **voorzitter**: Gaan we dan nu toch echt naar het volgende agendapunt. Naar de rondvraag. En dan begin ik in het midden. En dat is de Partij van de Arbeid. Is er ergens behoefte bij de rondvraag? Nee. Morgen? De VVD? Voor Winterswijk. De heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Dank u wel, voorzitter. Enige tijd geleden hebben we natuurlijk als raad het voorstel voor de reconstructie van de Groenloseweg, dat is eigenlijk met een meerderheid van stemmen weggestemd. Maar daarbij hebben we wel ingestemd met eigenlijk een tijdelijke opknapbeurt van de Groenloseweg om eigenlijk de echt erg gevaarlijke kuilen en gaten eruit te halen. Die opknapbeurt heeft kortgeleden plaatsgevonden. Er zijn asfaltvakken weg gefreesd en opnieuw geasfalteerd. En daarna is er een slijtlaag aangebracht over die gehele Groenloseweg. Voor de beeldvorming. Wat er nu gebeurt, is dat, buurtbewoners benaderen ons, en volgens mij ook bij andere partijen wel, dat er na het aanbrengen van die slijtlaag er enorme geluidsoverlast is ontstaan. Mensen die ervaren rust toen die vakken gerepareerd waren, maar toen de slijtlaag erop kwam, is het echt ondraaglijk geworden in de woningen. Slapeloosheid, mensen kunnen zich niet meer concentreren. Dat loopt gigantisch uit de hand. Wij hebben eigenlijk de vraag aan het college, is er wat misgegaan en hoe wordt het opgelost? Dat die mensen toch weer rustig kunnen wonen, voor zolang het duurt dat de Groenloseweg echt aangepakt gaat worden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik wil u er ook op wijzen dat volgens mij soortgelijke vragen zijn ingediend, schriftelijk, door de fracties van het CDA en de VVD. Maar we gaan even voor beantwoording naar het college. Wethouder Fleuren.

Wethouder **Fleuren**: Dank u wel, voorzitter. U heeft inderdaad al een mooi intro gegeven. Die kan ik dan overslaan inderdaad. CDA en VVD en inmiddels ook Voor Winterswijk hebben vragen gesteld. En samengevat gaan die over de kwaliteit van deze tussenoplossing, de veiligheid en het geluid. We zijn natuurlijk ter plekke geweest. En hoe zeg ik dat netjes, ambtelijk en bestuurlijk hebben we geconstateerd dat de situatie niet optimaal is, om het in nette bewoordingen te zeggen. De ervaren onveiligheid door de fietser, onder andere door het losse grind, door de onduidelijke baan voor de fietser, nog deze maand wordt er geveegd. En in overleg met de aannemer gaan we kijken wat we kunnen doen op korte termijn aan die belijning. Het andere punt van het geluid, dat is een wat lastiger punt. Maar deze maand ontvangt de raad ook de antwoorden op de schriftelijke vragen van de andere partijen. Wij hebben nog wat vragen uitgezet, onder andere bij de aannemer. En de vraag is eigenlijk van, wanneer en wat kunnen we op dit moment doen tegen welke kosten om nog iets te verbeteren? De situatie is een beetje lastig. In de wintermaanden kan je niet alles aan een weg veranderen wat je op dit moment zou willen veranderen. Maar er zijn misschien ook andere mogelijkheden waarop we de aanwonenden tegemoet kunnen komen, waardoor het geluid gereduceerd kan worden. Maar daar kom ik graag volgende week op terug, nadat het in het college is geweest via die artikel 35 procedure, die u met elkaar heeft afgesproken. En dan zullen we ook de omwonenden daar op dezelfde manier informeren.

De **voorzitter**: Dan kijk ik even naar de heer Van Beek of de vraag beantwoord is naar wens. Ik zie dat u toch nog een opmerking heeft. De heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Op zich naar wens. Nog een kleine opmerking. Want ook de rand die tussen het fietsgedeelte en de weg zit, de freesrand eigenlijk, die wordt door fietsers daar ook als heel lastig ervaren, dat ze er eigenlijk bijna door vallen. Ook hoop ik dat dat een punt van aandacht is.

De **voorzitter**: Dan kijk ik even. Ik hoor niet een nieuwe vraag, maar wel een constatering. Wethouder Fleuren.

Wethouder **Fleuren**: Korte reactie. Dank u wel, voorzitter. Ook dat hebben we geconstateerd. Het is een onderwerp van discussie met de aannemer. Wat, wanneer en tegen welke kosten?

De **voorzitter**: Dank u wel. Kijk ik even of de fractie van Voor Winterswijk nog andere vragen had voor de rondvraag? Nee. Gaan we naar de fractie van het CDA? Fractie van D66? De fractie van WB? Fractie van de Partij van de Arbeid? Dan sluit ik daarmee de rondvraag. En gaan we naar het laatste... U kreeg twee keer de kans om een rondvraag te stellen.

18. **Sluiting**

De **voorzitter**: Gaan we daarmee naar de sluiting, het laatste agendapunt. En met deze sluit ik dan ook de vergadering.